

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

**Politické aspekty a jejich vliv na rozvoj územní
samosprávy (případová studie obce Červený Újezd)**

Kateřina Jirátová

© 2023 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Kateřina Jirátová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Politické aspekty a jejich vliv na rozvoj územní samosprávy (případová studie obce Červený Újezd)

Název anglicky

Political aspects and their influence on the development of territorial government (case study of Červený Újezd)

Cíle práce

Bakalářská práce se bude zaměřovat na charakteristiku hlavních socioekonomických a demografických ukazatelů obce Červený Újezd a historii jejich volebních výsledků. Hlavním cílem je analyzovat výsledky voleb za 3 volební období a identifikovat hlavní aktéry politického procesu v obci. V práci bude též popsáno jaký vliv má na rozvoj obce a místní politiku její lokalizace blízko hlavního města Prahy.

Metodika

Bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. V teoretické části bude využito literární rešerše formou studie odborných publikací a zákonů. Praktická část se bude zaměřovat na analýzu výsledků voleb obce z Českého statistického úřadu. Dále bude použita kvalitativní metodologie formou strukturovaného rozhovoru, který bude veden se současným místostarostou obce a dalšími zastupiteli obce. Práce bude též postavena na interních datech získaných prostřednictvím Obecního úřadu Červený Újezd.

Doporučený rozsah práce

Klíčová slova

Červený Újezd, obec, samospráva, komunální volby, orgány obce, koalice

---

Doporučené zdroje informací

BALÍK, S. *Česká komunální politika v obcích s rozšířenou působností : koalice, voličské vzorce a politické strany na místní úrovni v letech 1994-2006*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2008. ISBN 978-80-7325-144-4.

BALÍK, S. *Komunální politika : obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.

BERNARD, J. *Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2011. ISBN 978-80-7419-069-8.

ČMEJREK, J. – BUBENÍČEK, V. – ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru : specifika politického života v obcích ČR*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.

RYŠAVÝ, D. – ŠARADÍN, P. *Zastupitelé českých měst a obcí v evropské perspektivě*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011. ISBN 978-80-7419-042-1.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Sylvie Kobzev Kotásková, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 27. 2. 2023

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 2. 3. 2023

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 15. 03. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci " Politické aspekty a jejich vliv na rozvoj územní samosprávy (případová studie obce Červený Újezd)" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15. března 2023

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Sylvii Kobzev Kotáskové, Ph.D., za odborné rady a konzultace k mé bakalářské práci a její čas, který mi věnovala. Dále bych ráda poděkovala panu místostarostovi panu Janu Brabcovi a ostatním zastupitelům obce Červený Újezd.

Politické aspekty a jejich vliv na rozvoj územní samosprávy (případová studie obce Červený Újezd)

Abstrakt

Bakalářská práce se zaměřuje na charakteristiku hlavních socioekonomických a demografických ukazatelů obce Červený Újezd a historii jejích volebních výsledků. Hlavním cílem je analyzovat výsledky voleb za 3 volební období a identifikovat hlavní aktéry politického procesu v obci. V práci je též popsáno, jaký vliv má na rozvoj obce a místní politiku její lokalizace blízko hlavního města Prahy. V teoretické části práce je popsáno fungování obcí, jakožto samosprávných celků řízených jednotlivými orgány obce. Mimo vymezení pravomocí a povinností orgánů obce je zde popsán princip volby zastupitelstva obce formou komunálních voleb. Praktická část se věnuje rozboru obce Červený Újezd z hlediska komunální politiky i se zohledněním celkového fungování a aktuálního stavu obce. V úvodu praktické části je popsán historický vývoj obce s důrazem na demografickou proměnu obyvatelstva v čase, který dále navazuje na současný stav obce se zaměřením na občanskou vybavenost. Výsledky komunálních voleb jsou popsány a následně analyzovány v letech 2014, 2018 a 2022. Následuje rozbor komunální politiky v obci s popisem jednotlivých orgánů obce. Na závěr je proveden rozbor rozhovorů s hlavními aktéry obce, tedy místostarostou a zástupci sdružení, které mají své členy v současném zastupitelstvu obce.

Klíčová slova: komunální volby, orgány obce, sdružení nezávislých kandidátů, Červený Újezd, obec, samospráva

Political aspects and their influence on the development of territorial government (case study of Červený Újezd)

Abstract

The bachelor's thesis focuses on the characteristic of the main socio-economic and demographic indicators of Červený Újezd and the history of its elections results. The main objective is to analyse the results of the elections for 3 electoral periods and to identify the main actors of the political process in the municipality. The thesis also describes the influence of the location near the capital city of Prague on the development of the municipality and local politics. The theoretical part of the thesis describes the functioning of municipalities as self-governing units managed by individual municipal authorities. Besides defining the powers and duties of municipal authorities, it describes the principle of electing the municipal council through local elections. The practical part is devoted to the analysis of the municipality of Červený Újezd from the point of view of municipal policy and taking into account the overall functioning and current state of the municipality. The introduction of the practical part describes the historical development of the municipality with an emphasis on the demographic change of the population over time, which is followed by the current state of the municipality with a focus on amenities. The municipal election results are described and then analysed for 2014, 2018, and 2022. The following is an analysis of municipal politics in the municipality with a description of the various municipal authorities. In conclusion is conducted an analysis of the interviews with the main actors of the municipality, i.e., the vice-mayor and representatives of the associations that have their members in the current municipal council.

Keywords: local elections, municipal authorities, association of independent candidates, Červený Újezd, municipality, territorial government

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	14
3.1 Samospráva	14
3.2 Vymezení obcí	15
3.3 Orgány obce	16
3.3.1 Zastupitelstvo obce	16
3.3.2 Rada obce.....	18
3.3.3 Starosta.....	19
3.3.4 Obecní úřad a tajemník	21
3.3.5 Výbory	21
3.3.6 Komise	22
3.4 Komunální volby.....	23
3.4.1 Funkce voleb.....	24
3.4.2 Volební systémy	24
3.4.3 Volební obvod.....	25
3.4.4 Kandidátní listiny.....	26
3.4.5 Preferenční hlasování.....	27
3.4.6 Volební klauzule	28
3.4.7 Volební formule.....	28
3.4.8 Povolební spolupráce	29
Vlastní práce.....	30
3.5 Obec Červený Újezd	30
3.5.1 Geografie	30
3.5.2 Historie obce	31
3.5.3 Vývoj obce.....	32
3.5.4 Obyvatelstvo	33
3.5.5 Občanská vybavenost	36
3.5.5.1 Vzdělání.....	36
3.5.5.2 Zdravotnictví	36
3.5.5.3 Dopravní dostupnost.....	36
3.5.5.4 Obchody, služby	37
3.5.5.5 Kultura a sport v obci	37

3.6	Komunální volby v obci Červený Újezd.....	38
3.6.1	Volby do zastupitelstva obce v letech 2014, 2018 a 2022.....	38
3.6.2	Výsledky komunálních voleb 2014	38
3.6.3	Výsledky komunálních voleb 2018	40
3.6.4	Výsledky komunálních voleb 2022	41
3.7	Analýza komunálních voleb.....	43
3.7.1	Volební účast	43
3.7.2	Volební kampaň.....	44
3.7.3	Sociodemografická charakteristika kandidátů a zastupitelů.....	45
3.7.3.1	Věková struktura	45
3.7.3.2	Pohlaví kandidátů	46
3.7.3.3	Stranická příslušnost.....	46
3.7.4	Stabilita složení zastupitelstva obce	47
3.7.4.1	Preferenční hlasování	49
3.7.5	Orgány obce.....	50
3.7.5.1	Organizační struktura obce.....	50
3.7.5.2	Zastupitelstvo obce	50
3.7.5.3	Starosta a místostarosta obce.....	51
3.7.5.4	Výbory a komise.....	52
3.8	Rozbor vedených rozhovorů	53
3.8.1	Rozbor rozhovorů s místostarostou a zastupiteli obce.....	53
4	Závěr.....	55
5	Seznam použitých zdrojů	57
5.1	Legislativa.....	59

Seznam obrázků

Obrázek 1	Znak obce Červený Újezd.....	29
Obrázek 2	Obec Červený Újezd.....	29
Obrázek 3	Katastrální mapa obce Červený Újezd.....	29
Obrázek 4	Umístění obce Červený Újezd.....	30
Obrázek 5	Organizační struktura obce.....	50

Seznam tabulek

Tabulka 1	Velikost zastupitelstva obce dle počtu obyvatel.....	15
Tabulka 2	Vývoj počtu obyvatel a domů.....	34

Tabulka 3 Počet obdržených hlasů v komunálních volbách 2014.....	37
Tabulka 4 Počet obdržených hlasů v komunálních volbách 2018.....	39
Tabulka 5 Počet obdržených hlasů v komunálních volbách 2022.....	41
Tabulka 6 Vývoj věkové struktury kandidátů do obecního zastupitelstva.....	45
Tabulka 7 Podíl kandidujících a zvolených žen a mužů.....	46
Tabulka 8 Stranická příslušnost kandidátů a zastupitelů v obci.....	47

Seznam grafů

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel obce (2014-2022)	32
Graf 2 Vývoj pohybu obyvatel obce (2014-2021)	33
Graf 3 Vývoj věkové struktury obyvatel obce (2014-2021)	34
Graf 4 Volební účast v obci od roku 1990–2022.....	44
Graf 5 Vývoj počtu členů za KSČM v zastupitelstvu.....	47
Graf 6 Složení zastupitelstva obce 2014, 2018, 2022.....	48
Graf 7 Vývoj počtu členů za sdružení ZA ROZVOJ OBCE v zastupitelstvu.....	49

1 Úvod

V rozdělení politiky do jakéhosi pomyslného žebříčku, kde za nejvyšší politiku je považována politika na úrovni Parlamentu ČR a prezidentský post, by se komunální politika umístila na poslední příčku, a proto by se na první pohled mohla zdát poněkud nevýznamná. Pokud však rozdělíme politiku z hlediska teoretického dopadu na kvalitu života občana, můžeme dojít k tomu, že pravý opak je pravdou. Přeci o podobě prostředí, ve kterém člověk žije a kde tedy tráví i většinu svého času, rozhodují právě komunální politici. Zároveň jsou to právě oni, kdo spravuje více než čtvrtinu celostátního výnosu z DPH, který se přerozděluje mezi obce. To dělá z komunální politiky důležitější sféru politiky, než se může na první pohled zdát. Tomu, že si velká část občanů neuvědomuje její důležitost, odpovídá i volební účast v komunálních volbách, která je například v porovnání s volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky velmi nízká.

První část práce vysvětluje fungování jednotlivých struktur komunální politiky, které jsou klíčové pro pochopení vlivu samosprávy na životy občanů. Hlavním pilířem všech demokratických systémů jsou svobodné volby, proto je této části práce věnována rozsáhlá kapitola s detailním popisem procesu volby zastupitelstva obce.

Následující praktická část aplikuje teoretické poznatky na rozbor aktuální politické a socioekonomické situace ve vybrané obci Červený újezd. V rozhovorech, které proběhly v rámci praktické části práce, je velice jasně ilustrováno, jak zásadní dopad může mít zvolené zastupitelstvo na hospodaření, rozvoj a podobu obce, a to i rámci jednoho volebního období. Rozhovory se zastupiteli a místostarostou obce zároveň poskytují detailní vhled do fungování obce a zdůrazňují důležitost hledání kompromisu nejen napříč volebními sdruženími, ale i uvnitř nich.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Bakalářská práce má stanovený hlavní cíl, kterým je analýza výsledků komunálních voleb v obci Červený Újezd ležící ve Středočeském kraji, v okrese Praha-západ. Práce se zaměřuje na popis jednotlivých volebních období 2014, 2018 a 2022 a následnou komparaci volebních výsledků a identifikaci shod a rozdílů.

Mezi dílčí cíle práce patří charakteristika hlavních socioekonomických a demografických ukazatelů obce a jejich vlivu na výsledky voleb, identifikace hlavních aktérů politického procesu v obci a zhodnocení vlivu lokalizace obce blízko hlavního města Prahy na rozšiřování obce v podobě výstavby rodinných domů.

V závěru práce je zmíněn poslední dílčí cíl, který se týká rozboru rozhovorů s místostarostou a zastupiteli obce. V těchto rozhovorech je zhodnoceno, jaký názor mají aktéři na komunální politiku v obci a vývoj rozvoje obce.

2.2 Metodika

Bakalářská práce se skládá ze dvou částí a je zpracována formou případové studie. První část se zaměřuje na teoretické aspekty a druhá část je tvořena praktickou prací.

V teoretické části je využito literární rešerše formou studie odborných publikací a zákonů. Použitá odborná literatura se týká problematiky komunálních voleb v českém prostředí. Následně se s využitím odborné literatury a legislativy České republiky teoretická část práce zaměřuje na fungování obcí jakožto samosprávných celků řízených jednotlivými orgány obce. Mimo vymezení pravomocí a povinností orgánů obce je zde popsán princip volby zastupitelstva obce prostřednictvím komunálních voleb. Důležitou částí práce je samotný proces komunálních voleb, který zahrnuje volební systém používaný při volbách do obecních zastupitelstev v České republice. V této části je vysvětleno, jakým způsobem je volební systém stanoven.

U praktické části bylo využito dvou základních metod pro získání informací, a to analýzy textových zdrojů jako studium oficiálních dokumentů a statistických dat z Českého statistického úřadu. Praktická část se věnuje rozboru obce Červený Újezd z hlediska komunální politiky i se zohledněním na celkové fungování obce. V úvodu praktické části je popsán historický vývoj obce s důrazem na demografickou proměnu obyvatelstva v čase. V této části je čerpáno především z interních zdrojů Obecního úřadu Červený Újezd. Následně jsou v práci analyzovány výsledky komunálních voleb v obci, přičemž je využito z dat Českého statistického úřadu.

Na závěr je použita kvalitativní metodologie formou polostrukturovaného rozhovoru, který je veden se současným místostarostou obce a dalšími zastupiteli obce, kteří jsou zároveň členy výborů a komise.

3 Teoretická východiska

3.1 Samospráva

Veřejná moc má ve světě odlišné modely. Můžeme hovořit o modelu kontinentálním nebo angloamerickém, přičemž v České republice je uplatňován tzv. spojený model. V tomto modelu plní úkoly státní správy na lokální a regionální úrovni samospráva v přenesené působnosti. (Čmejrek, a další, 2016)

„Jakákoliv veřejná moc, vykonávána mimo moc zákonodárnou či soudní, je prováděna jako tzv. veřejná správa.“, (Balík, 2009).

Veřejná správa má dva druhy aktivních účastníků, a to činitele státní správy a činitele samosprávy (územní, profesní). Povinností těchto aktérů je rozhodovat se na základě „veřejného zájmu“, který odpovídá potřebám společnosti jako celku. (Ochrana, a další, 2010)

Stát, který je nositelem veřejné moci, může ponechat část svých pravomocí subjektům nestátního charakteru. Subjekty nestátního charakteru v tomto smyslu můžeme nazvat veřejnoprávní korporací. Ty se dělí dle kritéria na územní a zájmové (resp. profesní) veřejnoprávní korporace. (Balík, 2009)

Profesní samospráva funguje v relativní nezávislosti na státu, ale do jisté míry může ovlivnit chod veřejné správy. V profesních samosprávách se sdružují například odbory, svazy podnikatelů, ekologické, kulturní a jiné organizace. (Heger, 2012)

„Územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, která mají právo na samosprávu.“ (Zákon č. 1/1993 Sb.)

Podle Ústavy ČR jsou veřejnoprávními korporacemi v České republice obce (resp. základní územní samosprávné celky) a kraje (resp. vyšší územní samosprávné celky). Obce a kraje tak mohou obstarávat, právem vymezený, okruh záležitostí samostatně. Obec při výkonu samosprávy v podstatě spravuje sama sebe. Pro úkoly týkající se samosprávy může zřídit příslušné orgány. (Balík, 2009)

*„Výkon státní správy lze svěřit orgánům samosprávy jen tehdy, stanoví-li to zákon.“
(Zákon č. 1/1993 Sb.)*

3.2 Vymezení obcí

Obec jakožto samosprávný celek disponuje vlastním majetkem, který je spravován orgány obce. Obce kromě péče o všestranný rozvoj svého území a potřeby svých občanů vykonávají delegovanou státní moc, tzv. přenesenou působnost. Podle rozsahu přenesené působnosti se obce dělí do třech typů. Obce 1. typu jsou natolik malé, že jim je přiděleno pouze minimum delegované státní moci. Do této kategorie spadá v České republice 90 % obcí. Obce 2. typu mají pověřený obecní úřad, který má výrazně rozsáhlejší pravomoc. Mezi hlavní delegované úkony patří přerozdělování sociálních dávek, správní nebo organizační úkoly, které souvisí s volbami do Evropského parlamentu. Posledním druhem jsou obce 3. typu, které se přímo nazývají obce s rozšířenou působností. V kompetenci takového obecního úřadu už je například vydávání občanských průkazů, pasů nebo řidičských průkazů. Zároveň má takový úřad větší pole působnosti, tedy obstarává větší územní obvody nežli předchozí dva typy obcí. Do této kategorie spadá přibližně 3 % obcí ČR. (Bernard, a další, 2011)

Pokud má obec alespoň 3000 obyvatel, může zažádat o povýšení na město podáním návrhu předsedovi Poslanecké sněmovny, který po vyjádření vlády vydá konečné stanovisko. Pro povýšení obce na město ovšem neexistuje žádný právní nárok. Na rozhodnutí o udělení statusu města má v konečném důsledku vliv i přítomnost náměstí ve středu obce, občanská vybavenost a celkově schopnost plnit funkci občanského centra pro okolní vesnice. (Balík, 2009)

Spodní limit 3000 obyvatel neplatí pro obce, které byly městem přede dnem 17. května 1954. Obec, která byla městem před tímto datem, se stane městem, pokud o to požádá předsedu Poslanecké sněmovny. (Zákon č. 128/2000 Sb.)

Česká republika je v kontextu Evropy specifická vysokým počtem vesnic s velikostí do 500 obyvatel, což je zásadní aspekt pro způsob fungování komunální politiky. Velký

počet malých vesnic zapříčiňuje vznik zastupitelstev s malým počtem členů, kteří jsou většinou bez politické příslušnosti. (Čermák, a další, 2018)

Velký počet malých vesnic byl způsoben rozdělováním obcí po pádu komunistického režimu, kdy naopak docházelo k masivnímu seskupování. Tento akt měl za úkol jasně rozdělit nový nastupující režim od původního socialistického. (Bernard, a další, 2011)

3.3 Orgány obce

Obec, stejně tak jako ostatní veřejnoprávní korporace, vykonává svou činnost prostřednictvím svých orgánů. Orgány obce (resp. fyzické osoby) mají tedy za úkol obec zastupovat navenek. (Balík, 2009)

Orgány obce upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích. Dle tohoto zákona jsou orgány obce: zastupitelstvo obce, rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Ačkoliv v Ústavě České republiky je zmínka pouze o zastupitelstvu obce.

„Obec je samostatně spravována zastupitelstvem.“ (Zákon č. 1/1993 Sb.)

3.3.1 Zastupitelstvo obce

Základním kolektivním orgánem obecní samosprávy je zastupitelstvo obce, o jehož složení rozhodují přímo občané v komunálních volbách. Počet členů zastupitelstva obce se odvíjí od počtu obyvatel obce. Následující tabulka udává přesné rozmezí. (Čmejrek, a další, 2010)

Tabulka 1 Velikost zastupitelstva obce dle počtu obyvatel

Velikost zastupitelstva obce dle počtu obyvatel	
Počet obyvatel obce	Počet členů zastupitelstva
Do 500	5 - 15
501 - 3 000	7 - 15
3 001 - 10 000	11 - 25
10 001 - 50 000	15 - 35
50 001 - 150 000	25 - 45

Zdroj: vlastní zpracování, Zákon č. 128/2000 Sb.

Zastupitelstvo má pravomoc v rámci mezí, uvedených v zákoně, rozhodnout o přesném počtu zastupitelů v obci. Malé obce se ale často rozhodují pro variantu s nejmenším možným počtem mandátů. V rámci průzkumu studie Jaroše a Balíka obecní představitelé uvedli, že v obcích s menším počtem obyvatel je obtížné vůbec sehnat občany, kteří by kandidovali do obecního zastupitelstva. Důkazem, že tomu tak opravdu je, jsou údaje z voleb v roce 2014, kdy přibližně v polovině obcí vzniklo zastupitelstvo se sedmi mandáty nebo méně. Pokud nastane situace, kdy v průběhu volebního období klesne počet zastupitelů pod minimum, konají se volby nové. (Jaroš, a další, 2018)

Mandát člena zastupitelstva vznikne zvolením, tedy v okamžiku ukončení hlasování. Člen zastupitelstva obce složí na prvním zasedání zastupitelstva slib, který zní „*Slibuji věrnost České republice. Slibuji na svou čest a svědomí, že svou funkci budu vykonávat svědomitě, v zájmu obce a jejích občanů a řídit se Ústavou a zákony České republiky.*“ (Zákon č. 128/2000 Sb.) pak ho potvrdí svým podpisem. (Balík, 2009)

Člen zastupitelstva svůj mandát vykonává osobně v souladu se svým slibem a není při tom vázán žádnými příkazy ani nařízeními. Zastupitel je dokonce povinen vykonávat mandát jen podle svého svědomí. (Čmejrek, a další, 2010)

V období socialismu byl mandát člena zastupitelstva vázaný, neboli imperativní. Členové zastupitelstva se zavázali k tomu, aby svůj mandát plnili podle „vůle svých voličů“. Od roku 1990 je obnoven mandát reprezentativní. (Senát Parlamentu České republiky, 2023)

Zastupitel má při výkonu svého mandátu práva, mezi které patří: „*Předkládat zastupitelstvu obce, radě obce, výborům a komisím návrhy na projednání, vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu obce a její jednotlivé členy, na předsedy výborů, na statutární orgány právnických osob..., požadovat od zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu, jakož i od zaměstnanců právnických osob, které obec založila nebo zřídila, informace ve věcech, které souvisejí s výkonem jejich funkce...*“ (Zákon č. 128/2000 Sb.)

Členovi zastupitelstva při výkonu své funkce vzniká kromě práv také povinnost zúčastňovat se zasedání zastupitelstva obce, případně zasedání jiných orgánů obce, pokud je jejich členem, vykonávat úkoly, které mu tyto orgány uloží, dále hájit především zájmy

občanů obce a jednat a vystupovat tak, aby nebyla ohrožena vážnost jeho funkce. (Čmejrek, a další, 2010)

Záležitosti patřící do samostatné působnosti obce spravuje zastupitelstvo. Dle zákona č. 128/2000 Sb., *Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům... ‘‘.*

Zasedání zastupitelstva obce jsou na rozdíl od zasedání rady obce veřejné, takže se jich mohou zúčastnit místní obyvatelé. Zasedání zastupitelstva svolává starosta obce, a to dle potřeby, minimálně však jednou za tři měsíce. (Čmejrek, a další, 2010)

3.3.2 Rada obce

Rada, jakožto výkonný orgán obce, má na starosti záležitosti z oblasti samostatné působnosti a za výkon své funkce je odpovědná zastupitelstvu obce. Stanoví-li zákon, rozhoduje rada obce i ve věcech týkajících se přenesené působnosti. Radu obce tvoří zvolení členové zastupitelstva, starosta a místostarosta (příp. místostarostové). Počet členů rady je vždy lichý a nesmí přesáhnout jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Počet členů rady obce tedy může být 5, 7, 9 nebo 11. Rada je usnášeníschopná, je-li přítomen nadpoloviční počet všech členů, tedy nejen přítomných. Schůze rady obce jsou na rozdíl od schůzí zastupitelstva neveřejné. Schůze rady svolává výhradně starosta, a to dle potřeby, perioda není zákonem stanovena. (Balík, 2009)

Podmínkou pro vznik rady obce je minimálně 15členné zastupitelstvo obce a zároveň musí samotnou radu tvořit alespoň 5 členů. V případě, že během funkčního období poklesne počet členů rady pod 5 a není do další schůze doplněn, přechází pravomoc na zastupitelstvo obce, které ji může částečně, nebo zcela svěřit starostovi. Rada obce ukončí svou činnost i v případě, že počet členů zastupitelstva klesne pod 11, potom opět přebírá funkci rady obce zastupitelstvo obce. (Čmejrek, a další, 2010)

Pokud v době odvolání rady obce není zvolena nová rada, pokračuje funkční období rady původní až do okamžiku zvolení rady nové. Stejně tak rada obce pokračuje v činnosti i v případě skončení funkčního období zastupitelstva obce až do zvolení nové rady, nebo do zvolení starosty v případě, že se rada obce nevolí. (Čmejrek, a další, 2010)

V obcích, kde se rada obce nevolí, přechází její pravomoc do rukou starosty automaticky. V zákoně č. 128/2000 Sb. existuje výjimka, kdy zákon svěřuje pravomoci rady zastupitelstvu obce. Radě obce je podle zákona č. 128/2000 Sb. vyhrazeno: „*Zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce, vydávat nařízení obce, projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty předložené jí členy zastupitelstva obce nebo komisemi rady obce, stanovit rozdělení pravomocí v obecním úřadu, zřizovat a zrušovat odbory a oddělení obecního úřadu, stanovit celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce, ukládat pokuty ve věcech samostatné působnosti obce, ...rozhodovat o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce, ...stanovit pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností, schvalovat organizační řád obecního úřadu, plnit úkoly stanovené zvláštním zákonem.*“

Rada obce má mimo jiné pravomoc zřizovat a zrušovat komise rady obce a také jmenovat a odvolávat z funkce jejich členy. Záležitosti, které komise v oblasti samostatné působnosti řeší, kontroluje rada obce. (Zákon č. 128/2000 Sb.)

3.3.3 Starosta

Starosta reprezentuje obec navenek a je jejím nejviditelnějším zástupcem. Starosta obce je stejně jako místostarosta (příp. místostarostové) volen zastupitelstvem obce, kterému za výkon své funkce odpovídá. Členové zastupitelstva volí starostu a místostarostu ze svých řad absolutní většinou všech hlasů. (Čmejrek, a další, 2010)

Volba starosty obce, jak uvedl ve své knize S. Balík, je frekventovaným tématem debat o možných změnách institucionální podoby obecního zřízení. „*Konkrétně se jedná o požadavky zavedení přímé volby starostů, který se dokonce jako námět k přemýšlení dostal i do koaliční smlouvy vládní koalice ODS, KDU-ČSL a SZ v prosinci 2006.*“ (Balík, 2009). Ovšem přímá volba starosty by připadala v úvahu jen při změně jeho pravomocí, například při převzetí pravomocí od rady obce tak, aby byl jasně oddělen od zastupitelstva obce. „*Protože stará politologická zásada říká, že charakteru volby musí odpovídat charakter pravomocí.*“ (Balík, 2009). V tu chvíli by ale mohla nastat situace, kdy by byl starosta nesesaditelný. (Balík, 2009)

Oproti ostatním zastupitelům musí být starosta i místostarosta občanem České republiky. Starosta se souhlasem ředitele krajského úřadu jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu.

Starosta obce dle zákona č. 128/2000 Sb.: „odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok, plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů, uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obce a stanoví jim plat podle zvláštních předpisů, ...může po projednání s ředitelem krajského úřadu svěřit komisi výkon přenesené působnosti v určitých věcech, může požadovat po Policii České republiky spolupráci při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce, zabezpečuje výkon přenesené působnosti v obcích, kde není tajemník obecního úřadu, rozhoduje o záležitostech samostatné působnosti obce svěřených mu radou obce, ...“ .

Jednou z pravomocí starosty obce je mimo jiné svolávat a řídit zasedání zastupitelstva obce a rady obce a také podepisovat spolu s ověřovateli zápis z těchto jednání. Starosta může pozastavit výkon usnesení rady obce, pokud má za to, že je nesprávné. Věc pak předloží k rozhodnutí nejbližšímu zasedání zastupitelstva. Zástupcem starosty v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy starosta nevykonává funkci je místostarosta. V pravomoci zastupitelstva obce je zvolit více místostarostů a svěřit jim některé úkoly. Starosta spolu s místostarostou podepisuje právní předpisy obce. (Čmejrek, a další, 2010)

„Je-li starosta ze své funkce odvolán nebo se funkce vzdal a není-li současně zvolen nový starosta, vykonává jeho pravomoc až do zvolení starosty místostarosta...“ . (Zákon č. 128/2000 Sb.)

Pro výkon přenesené působnosti starosta zřizuje zvláštní orgány obce, jmenuje a odvolává jejich členy, a to v případech stanovených zvláštními zákony. V těchto případech vykonává zvláštní orgán obce s rozšířenou působností státní správu pro správní obvod obce s rozšířenou působností. (Balík, 2009)

3.3.4 Obecní úřad a tajemník

Obecní úřad je tvořen starostou, místostarostou (příp. místostarosty), zaměstnanci obce zařazených do obecního úřadu a tajemníkem obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena. Nemá-li obec žádné zaměstnance zařazené do obecního úřadu, má obecní úřad pouze dva členy – starostu a místostarostu. (Čmejrek, a další, 2010)

Rada obce může rozhodnout o zřízení odborů a oddělení obecního úřadu. Členění obecního úřadu na odbory a oddělení však není povinné, a to ani v obcích s pověřeným obecním úřadem. (Balík, 2009)

Obecní úřad v oblasti samostatné působnosti plní úkoly obce, které mu uloží buď zastupitelstvo obce, nebo rada obce a také pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. V rámci přenesené působnosti vykonává obecní úřad státní správu. (Čmejrek, a další, 2016)

Obce s rozšířenou působností nebo pověřeným obecním úřadem mají povinnost zřídit funkci tajemníka obecního úřadu, který je zaměstnancem obce. Ostatní obecní zřízení si též mohou funkci tajemníka obecního úřadu ustanovit, není to však jejich povinnost. (Čmejrek, a další, 2016)

Tajemník obecního úřadu plní úkoly jak v přenesené, tak v samostatné působnosti obce a je za ně odpovědný starostovi obce. Tajemník obecního úřadu má právo být členem politických stran a politických hnutí, nesmí v nich však vykonávat funkce. V obcích, kde není funkce tajemníka obecního úřadu zřízena, vykonává jeho úkoly starosta obce. Tajemník disponuje hlasem poradním na schůzích zastupitelstva obce a rady obce. (Čmejrek, a další, 2016)

3.3.5 Výbory

Výbory jsou zřizovány zastupitelstvem obce jako jejich kontrolní a iniciativní orgány, které předkládají zastupitelstvu svá stanoviska a návrhy. Počet členů výboru musí být lichý. Předsedou výboru je člen zastupitelstva, nejedná-li se o předsedu osadního výboru. Schůze výboru se konají podle potřeby, není zákonem daná časová perioda. Usnesení výboru je

platné, pouze pokud s ním vyslovila souhlas nadpoloviční většina všech členů výboru. (Balík, 2009)

V obci je vždy zřízen finanční a kontrolní výbor, který musí být nejméně tříčlenný. Členové těchto výborů nemohou být: starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu ani osoby, které zajišťují na obecním úřadu rozpočtové a účetní práce. Finanční výbor kontroluje hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce. Mimo to plní další úkoly, které mu uloží zastupitelstvo obce. Kontrolní výbor provádí kontrolu nad plněním usnesení zastupitelstva obce a rady obce, kontroluje, zda jsou dodržovány právní předpisy ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti a plní další úkoly, jimž jej pověřilo zastupitelstvo obce. (Čmejrek, a další, 2016)

Zastupitelstvo je povinno zřídit výbor pro národnostní menšiny v tom případě, kdy v územním obvodu obce žije podle posledního sčítání lidu alespoň 10 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české. Mezi členy tohoto výboru jsou i zástupci národnostních menšin, ti musí vždy tvořit nejméně polovinu všech členů výboru. (Balík, 2009)

V určitých částech obce mohou být zřízeny osadní nebo místní výbory. Zastupitelstvo obce určí členy výboru z řad občanů obce, kteří mají trvalý pobyt v části území obce, pro kterou je osadní výbor zřízen. Osadní výbor má právo předkládat zastupitelstvu obce, radě obce a výborům návrhy týkající se rozvoje části obce a rozpočtu obce, vyjadřovat svá stanoviska k návrhům předkládaným zastupitelstvu obce a radě obce k rozhodnutí, pokud se týkají části obce, vyjadřovat se k připomínkám a podnětům předkládaným občany obce, kteří jsou hlášeni k trvalému pobytu v části obce, orgánům obce. Pokud požádá na zasedání zastupitelstva předseda osadního výboru o slovo, musí mu být uděleno. (Čmejrek, a další, 2016)

3.3.6 Komise

Stejně tak jako zřizuje zastupitelstvo obce výbory, tak rada obce zřizuje komise jako své iniciativní a poradní orgány. Komise kromě toho, že předkládá své náměty a stanoviska radě obce, vykonává přenesenou působnost, pokud jí byla starostou obce spolu se souhlasem ředitele krajského úřadu svěřena. Předsedou komise se může stát jen osoba, která disponuje zvláštní odbornou způsobilostí v oblasti přenesené působnosti svěřené komisi. Komise se

usnáší většinou hlasů všech členů a ze své činnosti je odpovědna radě obce, až na věci, týkající se přenesené působnosti, v tomto případě odpovídá totiž starostovi obce. (Čmejrek, a další, 2016)

3.4 Komunální volby

Jednou z hlavních podstat demokratického státu jsou pravidelné a svobodné volby. Komunální volby, tedy volby do zastupitelstev obcí představují uplatnění principu zastupitelské demokracie na té nejnižší úrovni územně samosprávných celků. „*Konají se na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním...*“ (zákon 491/2001) (Čmejrek, a další, 2010)

Komunální volby se konají každé 4 roky ve dvou dnech, kterými jsou vždy pátek a sobota. Čtyřleté funkční období zastupitelstev však není ve všech evropských státech totožné. Jinak je tomu například ve Francii, kde občané volí zastupitelstvo na dobu 6 let. (Gougou, 2008)

Vymezení aktivního a pasivního volebního práva občanů obce upravuje zákon č. 491/2001 Sb. o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů. Aktivní volební právo mají občané, kteří jsou státními občany České republiky, jsou v obci přihlášení k trvalému pobytu a alespoň druhý den voleb dosáhli věku nejméně 18 let. V případě, že se jedná o občana jiného státu, kterému mezinárodní úmluva přiznává právo volit, navíc platí, že musí být držitelem potvrzení o přechodném pobytu nebo povolení k trvalému pobytu na území České republiky a mít pobyt v obci, ve které hlasuje. (Zákon č. 491/2001 Sb.)

Kandidovat do zastupitelstva obce může každý volič, u kterého se neobjeví překážka výkonu volebního práva. Překážkou může být výkon trestu odnětí svobody nebo omezení svéprávnosti k výkonu volebního práva. (Zákon č. 491/2001 Sb.)

Občan jiného členského státu Evropské unie, který kandiduje v komunálních volbách, se však nesmí stát starostou nebo místostarostou, může být ale členem rady obce. (Zákon č. 128/2000 Sb.)

Zastupitelem obce nemůže být osoba, které brání ve výkonu mandátu neslučitelnost funkcí. Funkce člena zastupitelstva je neslučitelná s funkcí vykonávanou zaměstnancem obce zařazeným do obecního úřadu (příp. pověřeného úřadu, krajského nebo finančního úřadu), pokud vykonává přímo státní správu vztahující se k územní působnosti konkrétní obce nebo v případě, že jde o zaměstnance jmenovaného starostou nebo radou obce. (Zákon č. 491/2001 Sb.)

3.4.1 Funkce voleb

Hlavním úkolem voleb je rozložení politických sil v politickém prostoru na základě preferencí voličů a s tím související rozdělení mandátů, formování většiny jakožto vládnoucí skupiny a opozice, jejíž úkolem je kontrola a dohled nad většinou. V ideálním případě by volby měly přesně reflektovat aktuální požadavky a priority společnosti. (Čmejrek, a další, 2010)

Pravidelné pořádání voleb zajišťuje kontrolu exekutivních orgánů přímo občany, jelikož v případě nespokojenosti s jejich činností ji mají možnost vyměnit. Kromě kontrolní funkce mají volby i funkci legitimizační, kdy je důvěrou voličů potvrzena legitimita přímo voleného orgánu a s ním souvisejících dalších nepřímo volených orgánů. Poslední funkcí voleb je funkce integrační, kde politický prostor zajišťuje střet i velice odlišných ideologií a poskytuje tak jedinečnou možnost diskuze napříč politickým spektrem. Dochází tak k integraci zájmů, priorit a cílů a tím i celé společnosti. Komunální volby mají tedy tři podstatné funkce: kontrolní, legitimizační a integrační. (Bubeníček, 2010)

Hlavní podmínkou funkčnosti takového systému je politická pluralita, a proto musí být zajištěna možnost výběru mezi dostatečným množstvím stran a kandidátů. Z tohoto hlediska jsou často problematické právě komunální volby v malých obcích, kde se na kandidátní listině sejde pouze malé množství kandidátů a volebních stran. (Čmejrek, a další, 2010)

3.4.2 Volební systémy

Počet voličů a volených subjektů je v zásadě vždy velice nepoměrný, je tedy nutné výsledky voleb vždy interpretovat za pomoci určitého algoritmu, který se obecně nazývá volební systém. Jedná se o způsob převádění hlasů voličů na mandáty a mezi jeho základní

komponenty patří volební obvod, forma kandidatury, struktura hlasu, volební klauzule a volební formule. (Čmejrek, a další, 2010)

V České republice se využívají dva základní volební systémy, a to většinový a proporciální, které se liší zejména konstrukcí volebních obvodů. U většinového systému je stejný počet volebních obvodů jako mandátů, volič si tedy vybírá mezi jednotlivými kandidáty v daném obvodu a ten z nich, který dostane většinu hlasů, získává mandát. V proporciálních systémech nemá volič na výběr mezi kandidáty, ale vybírá kandidátní listinu, kterou je ve většině případů v praxi politická strana se seznamem jejích kandidátů, jimž dává volič pouze preferenční hlas, avšak přímo volí pouze stranu, za kterou kandidují. (Čmejrek, a další, 2016)

Hlavní předností většinových volebních systémů je jednoduchost, vysoká personalizace volby a úzká vazba mezi zvoleným kandidátem a jeho voliči, což zpravidla zajišťuje vyšší volební účast. Nevýhodou je nerovnoměrné rozdělení volebních výsledků, vždy je zvolen pouze jeden kandidát. Tím jsou značně zvýhodňovány velké strany oproti menším či nově vzniklým stranám. Tento typ voleb nedostatečně rozděluje politické síly do prostoru a ve výjimečných případech se může stát, že volby nevyhraje strana s největším počtem hlasů. (Čmejrek, a další, 2010)

Proporciální volební systém, co se týče jeho výhod a nevýhod je přesným protipólem většinového systému. Je odrazem aktuálního rozložení politických sil, což je jeho největší výhodou. Na rozdíl od většinového systému je komplikovanější už jen z důvodu přepočítávání hlasů na mandáty. (Čmejrek, a další, 2010)

3.4.3 Volební obvod

Velikost volebního obvodu zpravidla udává proporcionalitu voleb, a proto je důležitým aspektem voleb. Podle zákona 491/2001 Sb. je velikost volebního obvodu dána počtem přidělovaných mandátů v daném obvodu. Větší volební obvody zaručují proporcionálnější volby, a naopak malé volební obvody s 5 mandáty se potýkají s vysokou disproporcionalitou, která vede k nadreprezentaci nejsilnějších stran. (Chytílek, a další, 2009)

„Obec tvoří jeden volební obvod...“ (zákon č. 491/2001 Sb.). Zastupitelstvu obce ovšem přísluší právo nejpozději do 85 dnů přede dnem konání voleb vytvořit více volebních obvodů. Musí se však řídit dle zákona č. 491/2001 Sb., který definuje, že:

- v obcích s počtem obyvatel do 10 000 se v jednom volebním obvodu volí alespoň 5 členů zastupitelstva,
- v obcích s počtem obyvatel od 10 001 do 50 000 obyvatel je třeba v každém obvodu volit nejméně 7 členů
- a v obcích s počtem obyvatel nad 50 000 je nutno v každém volebním obvodu volit nejméně 9 členů zastupitelstva obce.

V rámci volebních obvodů můžeme také hovořit o tzv. gerrymanderingu. Jedná se o volební geometrii, tedy záměrné manipulování s hranicemi volebních obvodů. Gerrymandering může ovlivnit volební výsledky ve prospěch konkrétního kandidáta či kandidátní listiny, pokud jsou ovšem známy volební preference voličů v jednotlivých území. Tato metoda se uplatňuje zejména v jednomandátových volebních obvodech, kde lze snadněji ovlivnit výsledek voleb. Ve vícemandátových obvodech je efekt limitován velikostí daného volebního obvodu. (Čmejrek, a další, 2010)

3.4.4 Kandidátní listiny

Ve volbách do zastupitelstev obcí se využívají otevřené kandidátní listiny. Volič má možnost vybrat si způsob, jakým bude hlasovat. Může se tak rozhodnout pro konkrétní kandidátní listinu, jednotlivé kandidáty nebo kombinovat hlasování pro kandidáty z různých kandidátních listin. (Balík, 2009)

Kandidát má právo kandidovat pouze na jedné kandidátní listině volební strany pro volby do téhož zastupitelstva obce, a jsou-li vytvořeny volební obvody, pak pouze v jednom volebním obvodu. Pokud chtějí kandidátní listinu vytvořit nezávislí kandidáti a sdružení nezávislých kandidátů, musí doložit petici podepsanou voliči podporující jejich kandidaturu. Volební strana může na kandidátní listině uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik činí počet členů volených do zastupitelstva dané obce. Pokud jsou vytvořeny volební obvody, může být na kandidátní listině nejvýše tolik kandidátů, kolik zastupitelů má být v daném volebním obvodu voleno. (Chytilek, a další, 2009)

Kandidáti všech volebních stran jsou uvedeni na společném hlasovacím lístku v pořadí, které si určí sama volební strana. U každého kandidáta se uvádí jeho jméno, příjmení, věk, pohlaví, místo trvalého pobytu a název politické strany nebo politického hnutí, jímž je kandidát členem, popřípadě údaj o tom, že je bez politické příslušnosti. Uvádí se také označení politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo, nebo označení, že jde o nezávislého kandidáta. (Čmejrek, a další, 2010)

3.4.5 Preferenční hlasování

Jak je zmíněno v předchozí kapitole v České republice může volič využít třech možností, jak v komunálních volbách hlasovat.

1. Označit jeden kandidující subjekt. Každý kandidát daného subjektu obdrží jeden hlas.

2. Označit jeden kandidující subjekt a zároveň jednotlivé kandidáty z jiných kandidujících subjektů. Každému označenému kandidátovi je přidělen jeden hlas a zbývající hlasy, které odpovídají počtu volených zastupitelů, jsou rozděleny mezi nejvýše postavené kandidáty zaškrtnutého subjektu.

3. Označit jednotlivé kandidáty napříč kandidujícími subjekty. Každému označenému kandidátovi je přidělen jeden hlas, a to až do dosažení počtu volených zastupitelů. (Šedo, 2009)

Cílem preferenčního hlasování je posílit vztah mezi voličem a zastupitelem. Toto hlasování však oslabuje význam volebních subjektů při stanovování pořadí kandidátů pro rozdělení mandátů. Pořadí kandidátů na kandidátní listině výrazně ovlivňuje šanci na zvolení napříč celou kandidátní listinou. (Bubeníček, 2010)

V obcích s menším počtem obyvatel a vysokou mírou propojenosti sociálních vztahů dochází k významnému ovlivnění aktivního volebního práva. Lidé hlasují podle svých osobních sympatií k určitým kandidátům, což se nazývá jako tzv. sousedský efekt. V malých obcích může tento efekt do značné míry ovlivnit volební výsledky. (Bubeníček, 2010)

3.4.6 Volební klauzule

Volební klauzule nebo také uzavírací klauzule se využívá ve volbách založených na principu poměrného zastoupení, aby se do zastupitelského orgánu nedostalo příliš mnoho politických subjektů. „*Strany, které nepřekročí zákonem stanovené procento hlasů - uzavírací klauzuli, nejsou vpuštěny do skrutinia¹ k rozdělování mandátů...*“ (Chytilek, a další, 2009).

V České republice byla volební klauzule zavedena v roce 2001. Hranice se stanovila na 5 % z celkového počtu všech hlasů ve volbách děleného počtem volených členů zastupitelstva a vynásobena počtem kandidátů strany. (Balík, 2009)

Konkrétně v komunálních volbách se volební klauzule ještě upravuje, a to s ohledem na počet kandidátů na kandidátní listině a na podobu lokálního stranického systému. Nastane-li případ, že dle výsledků voleb nepostoupí alespoň 2 kandidátní listiny, snižuje se hranice 5 % postupně vždy o 1 % až do splnění této podmínky. Dále musí být obsazená alespoň nadpoloviční většina mandátů, popřípadě celkový počet přidělených mandátů bude v rámci celé obce větší než 5. Nesplní-li se tato druhá podmínka, snižuje se dále procentní hranice postupně vždy o další procento až do splnění i této druhé podmínky. Je-li pro volby do příslušného zastupitelstva podána pouze 1 kandidátní listina, k hranici 5 % se nepřihlíží. (Čmejrek, a další, 2010)

3.4.7 Volební formule

Po vytřídění politických subjektů 5% volební klauzulí, případně nižší (pokud jde o strany a uskupení, které nominovaly menší počet kandidátů, než je počet volených členů zastupitelstva) se hlasy přepočtou na mandáty. K převádění hlasů na mandáty slouží volební formule, kterou se v České republice reformou z roku 2001 stala D'Hondtova metoda. Do té doby se využívala Sainte-Laguëova metoda. (Balík, 2009)

D'Hondtovou metodou se vydělí celkový počet platných hlasů, které obdržela kandidátní listina, postupně čísly 1, 2, 3 a dále vždy číslem o jedno vyšší tak, aby počet dělicích operací odpovídal počtu kandidátů z kandidátní listiny. Vypočtené podíly se seřadí

---

¹ Skrutinium je termín, jímž označujeme sčítání hlasů při volbách. (Institut politického marketingu, 2013)

podle jejich velikosti až do počtu mandátů, které mají být do zastupitelstva obce přiděleny. Za každý podíl obsažený v této početní řadě získá kandidátní listina 1 mandát. Tímto se rozhodne o počtu mandátů, které získají jednotlivé volební strany. Poté je třeba přidělit mandáty konkrétním kandidátům. (Čmejrek, a další, 2010)

3.4.8 Povolební spolupráce

V malých obcích nehraje stranické zastoupení u povolební spolupráce takovou roli jako osobní kontakty a vazby mezi občany a zastupiteli. V některých případech může dojít k nedostatku kandidátů na posty ve vedení obce a k ovládnutí zastupitelstva jednou kandidátní listinou. V těchto situacích nelze hovořit o politické soutěži, ale spíše o nepolitické správě obce. S růstem počtu obyvatel obce se však zvyšuje politická soutěživost a snižuje vliv osobních vztahů. Tento růst také přináší tlak konkurenčních sil, které nabízejí alternativní řešení politicky citlivých otázek. (Hájek, a další, 2020)

Při hodnocení politických postojů k financování měst a obcí v České republice by neměla být používána ideologická optika. Velká část uskupení, které se účastní voleb v obcích s méně než 35 000 obyvateli, se nezaměřuje na ideologické a politické otázky, ale spíše na konkrétní potřeby obce a jejích obyvatel. (Kruntorádová, a další, 2012)

Vlastní práce

3.5 Obec Červený Újezd

Obrázek 1 Znak obce Červený Újezd

Obrázek 2 Obec Červený Újezd

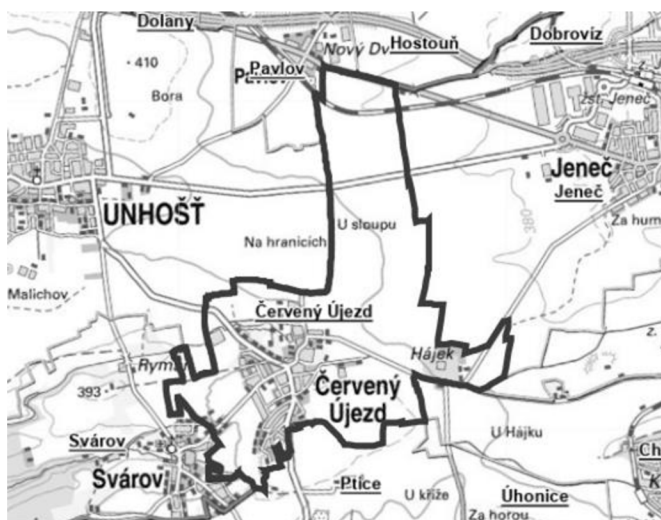

Zdroj: www.cervenyujezd.com (2009)

3.5.1 Geografie

Obec Červený Újezd se nachází v západní části Středočeského kraje v okrese Praha-západ. Na obrázku 4 je uvedena vzdálenost obce od Prahy, která činí přibližně 20 km. Obrázek 2 znázorňuje sousedící město Unhošť s obcemi Ptice, Svárov, Chýně, Jeneč a Pavlov. Katastrální území obce má rozlohu 534 ha. (Interní zdroje Obecního úřadu Červený Újezd, 2023)

Obrázek 3 Katastrální mapa obce Červený Újezd

Zdroj: www.risy.cz (2021)

Obrázek 4 Umístění obce Červený Újezd

Zdroj: www.mesta.obce.cz (2020)

3.5.2 Historie obce

V písemných záznamech se poprvé objevuje jméno vladyky z Újezdce v roce 1318. V roce 1525 koupil Jan Žďárský ze Žďáru, syn Gotharda Floriána, ves Újezdec a také pusté okolní vesnice Svárov a Rymář. Jan Žďárský spravoval místo svého otce Tachlovice a často pobýval na Červeném Újezdě. S manželkou Kateřinou ze Škovradu se jim roku 1598 narodil syn Florián Jetřich. V prosinci roku 1598 Jan Žďárský zemřel. Podle legendy zemřel při cestě z Červeného Újezda do kostela na Svárově. Na místě této nehody je dnes umístěn křížek, který nese letopočet této události. (Interní zdroje Obecního úřadu Červený Újezd, 2023)

V průběhu dvacátých let 17. století byl Florián Jetřich, syn Jana Žďárského, povýšen do stavu říšského hraběte. Jako projev vděčnosti za narození dědice a přízeň císaře nechal Florián Jetřich postavit loretánskou kapli, druhou nejstarší v Čechách. Loretánská kaple se nachází východně od obce v osaměle ležícím františkánském klášteře Hájek. Kaple se stala velmi oblíbeným poutním místem a pomohla inspirovat vznik pražské Lorety. (Interní zdroje Obecního úřadu Červený Újezd, 2023)

Po roce 1720 byly na poutní cestě z Bílé Hory do Hájku vybudovány dvě desítky výklenkových kaplí, z nichž některé se dochovaly dodnes. V roce 2000 byla jedna z výklenkových kaplí zrekonstruována na náklady obce.

Hájecký klášter byl v provozu až do roku 1950, kdy byl v rámci Akce K komunistickou vládou zrušen. Poté sloužil jako sběrný tábor pro církevní osoby až do roku 1953. Až v 90. letech se klášter vrátil ke svému původnímu účelu a postupně se začal obnovovat. (Místopisy)

V období před třicetiletou válkou se v Červeném Újezdě nacházel bývalý renesanční zámek, který se stal součástí panského dvora. V současnosti vypadá zámek spíše jako obyčejná obytná budova. Ve druhé polovině 20. století byl tento objekt využíván Vysokou školou zemědělskou jako školní statek. Dnes je pozemek v soukromém vlastnictví. (Kučera, a další, 2021)

V roce 1857 byla vybudována Kladensko-Nučická železniční trať, která procházela obcí Červený Újezd a rozdělila část obce nazývanou Chaloupky od centra vsi. Dráha byla využívána pro přepravu železné rudy a vápence z Nučic do Kladna. Nesloužila ovšem jako veřejná doprava k přepravě osob. Dnes je v místě, kde kdysi vedla železniční trať, pojmenovaná ulice „Na Dráze“ a nachází se zde také strážní domek. (Kučera, a další, 2021)

V roce 1999 byl obci udělen předsedou Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR obecní znak. Ve znaku obce je znázorněn stříbrný havran držící v zobáku prsten s modrým kamenem (viz obrázek 1). (Kučera, a další, 2021)

Dominantou obce je v současnosti novodobý soukromý hrad Červený Újezd postaven mezi lety 2001 a 2002. V interiéru hradu se nachází muzeum českého venkova, které znázorňuje každodenní venkovský život v období 17. až počátku 20. století. (Interní zdroje Obecního úřadu Červený Újezd, 2023)

3.5.3 Vývoj obce

Jelikož je obec Červený Újezd historickým sídlem, zachovala si z části svoji historickou půdorysnou stopu. Dříve se jednalo o dvě blízká sídla spojená silnicí. V severní části obce je výstavba tvořena převážně zemědělskými usedlostmi. Na tomto místě se nachází původní náves a tvrz, která byla později přestavěna na barokní zámek. Zámek byl následně přestavěn pro účely hospodářského využití. Nejvyšší místo obce se nachází v jižní části zvané, „Chaloupka“ tvořené převážně venkovskou obytnou zástavbou drobného

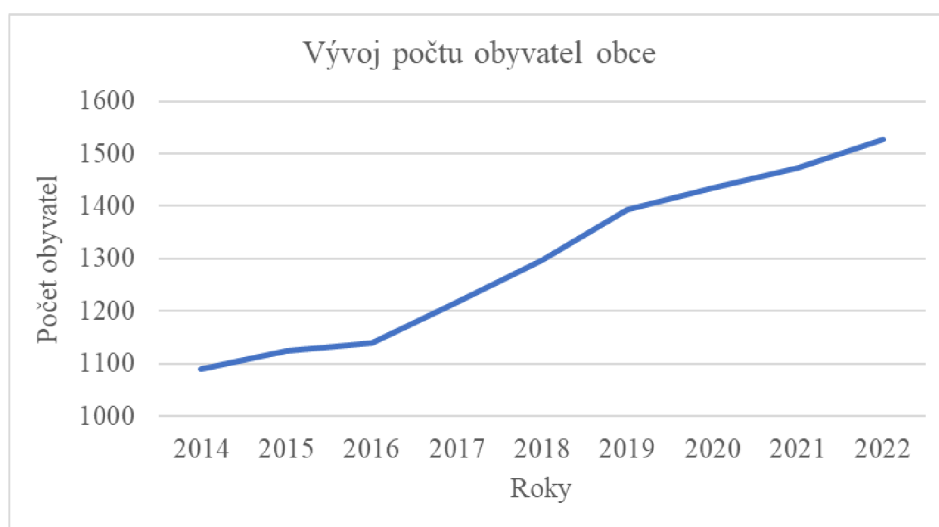
měřítka. Původní zástavba se postupně rozšiřovala a obě dříve oddělené části se spojily v důsledku nové výstavby. (Interní zdroje Obecního úřadu Červený Újezd, 2023)

V posledních letech v obci probíhala převážně výstavba nových rodinných domů a přestavby původních stavení. V obci vznikly dvě nové lokality pro výstavbu rodinných domů, které se od původní zástavby liší a nejsou zaměřeny na zemědělskou činnost. Tyto nové lokality mají charakter příměstské vilové zástavby. Do jisté míry byl potlačen původní venkovský ráz obce. (webové stránky obce Červený Újezd)

3.5.4 Obyvatelstvo

K 1. lednu 2022 bylo v obci Červený Újezd celkem 1527 obyvatel, z nichž 762 byli muži a 765 byly ženy. Průměrný věk všech obyvatel byl 37,7 let. Následující graf 1 ukazuje vzrůstající trend počtu obyvatel obce za posledních 9 let. (ČSÚ, 2022)

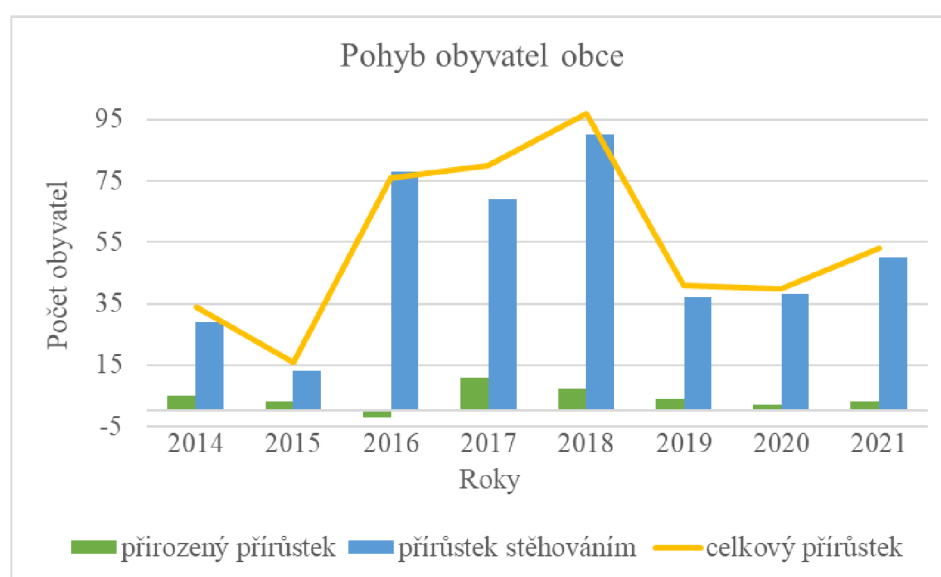
Graf 1 Vývoj počtu obyvatel obce (2014-2022)

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

Graf 2 znázorňuje, že mezi lety 2016 až 2019 obec zaznamenala vysoký přírůstek z důvodu stěhování obyvatel. Přirozený přírůstek byl nejvyšší v roce 2017, přičemž rok předtím, tedy v roce 2016 byl během těchto sledovaných 9 let poprvé se záporným znaménkem. Z grafu je zřejmé, že přírůstek obyvatel z důvodu stěhování převyšuje přirozený přírůstek. Od roku 2014 se zvýšil počet obyvatel téměř o jednu třetinu. (ČSÚ, 2022)

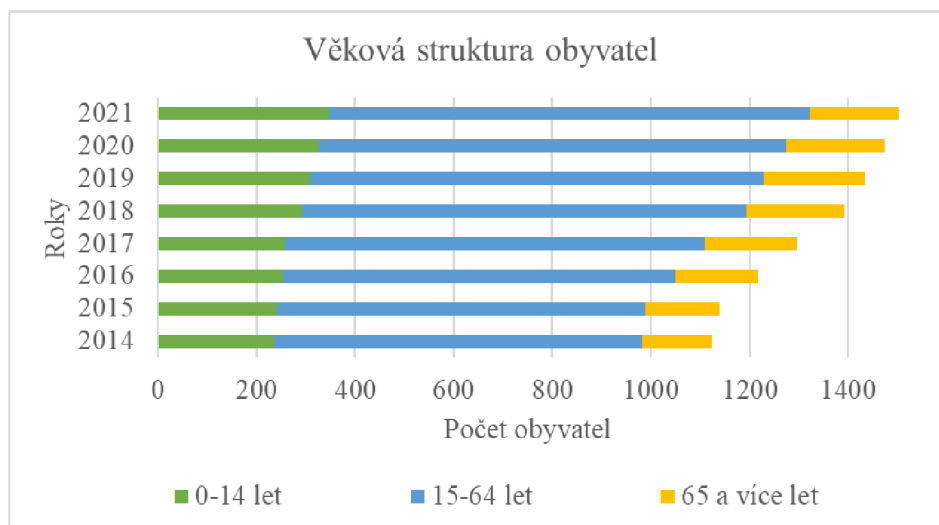
Graf 2 Vývoj pohybu obyvatel obce (2014-2021)

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

Věková struktura obyvatel obce se za sledované období příliš nemění. V obci převládá obyvatelstvo ve věkové kategorii 15-64 let. Počet dětí ve věku od narození do 14 let se zvyšuje s postupem let. Počet obyvatel starších 65 let je stabilní. Průměrný věk obyvatel obce Červený Újezd činil v roce 2021 37,7 let, oproti tomu celorepublikový průměrný věk byl o 5,1 let vyšší. (ČSÚ, 2022)

Graf 3 Vývoj věkové struktury obyvatel obce (2014-2021)

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

Za sledované období od roku 2014 dochází k průměrnému meziročnímu přírůstku o 18 domů. Je to způsobeno zejména výstavbou 54 rodinných domů v roce 2014. Tyto domy vytvořily ve východní části obce takzvané satelitní městečko. Dle územního plánu se počítá s postupným rozšiřováním a výstavbou minimálně dalších 60 domů v horizontu 10 let. V posledních 9 letech došlo k výstavbě 152 rodinných domů. Důvodem vysokého nárůstu počtu nových domů je atraktivita lokality pro obyvatele Prahy z důvodu poměru cen nemovitostí vzhledem k dostupnosti do hlavního města Prahy. (Interní zdroje Obecního úřadu Červený Újezd, 2023)

Tabulka 2 Vývoj počtu obyvatel a domů

Vývoj počtu obyvatel a domů		
Rok	Počet domů	Počet obyvatel
2014	357	1090
2015	368	1124
2016	390	1140
2017	424	1216
2018	443	1296
2019	456	1393
2020	465	1434
2021	485	1474
2022	509	1527

Zdroj: vlastní zpracování, interní dokumenty Obecního úřadu Červený Újezd (2023)

3.5.5 Občanská vybavenost

3.5.5.1 Vzdělání

Mateřská škola, která se nachází v Červeném Újezdě, funguje od roku 1976 a je vybavena třemi třídami. Do roku 2011 měla kapacitu 25 dětí, která už byla v důsledku nárůstu počtu obyvatel nedostačující, a proto se v roce 2016 rozšířila a díky tomu se v ní nachází 3 třídy s kapacitou 61 dětí. Mateřská škola nabízí moderně vybavenou zrekonstruovanou kuchyň a v přední části mateřské školy zahradu. Od 1.1.2003 má mateřská škola právní subjektivitu. (Interní zdroje Obecního úřadu Červený Újezd, 2023)

Základní škola se v obci nenachází, proto musí děti navštěvovat základní školy v okolních obcích. Nejbližší základní škola se nachází ve vedlejší obci Svárov. Svárovská základní škola byla dříve pouze do prvního stupně, ale kapacita přestávala být dostačující. Proto obce Svárov a Červený Újezd společně zafinancovaly výstavbu nové budovy základní školy s druhým stupněm. Obec Svárov je povinna zajistit polovinu míst v každé třídě dětem z Červeného Újezdu po dobu nadcházejících 100 let. Nová budova ZŠ Svárov se otvírala ve školním roce 2020/2021. Děti mohou také navštěvovat základní školy v Unhošti, Rudné, Hostivících nebo Kladně. (Rozhovor č.1)

3.5.5.2 Zdravotnictví

V obci není zřízeno zdravotní středisko. Jednou do týdne ordinuje v obci dětský lékař a neurolog. Pro ostatní zdravotní služby musí občané obce dojíždět do vedlejší obce Unhošť, ve které se nachází ordinace všeobecného praktického lékaře pro dospělé, ordinace praktického lékaře pro děti a dorost a zubní ordinace. Pokud je potřeba komplexnější zdravotní péče, musí se občané vydat do nedalekých nemocnic v Kladně nebo Praze. (webové stránky obce Červený Újezd)

3.5.5.3 Dopravní dostupnost

V obci je dobré autobusové spojení s okolními obcemi i Prahou. Nachází se zde tři autobusové zastávky: Červený Újezd; Červený Újezd U Náprstků a Červený Újezd rozcestí. Do roku 2019 zde jezdily dvě linky, a to A27 a 307. Ovšem od prosince 2019 byla linka A27 ukončena a nahradila jí nová trasa linky 307. Autobus linky 307 jezdí ze Zličína na

autobusové nádraží Kladno. Problémem v obci jsou spoje v nočních hodinách, neboť poslední autobus ze zastávky Zličín jede krátce po půlnoci. Autem se do obce dostat hlavní silnicí II/101, která prochází přes střed obce a spojuje Červený Újezd s dalšími obcemi v celém Středočeském kraji. Pro cestování vlakem se musí občané dopravit do okolních obcí jako je Unhošť, Rudná nebo Hostivice, odkud se pohodlně dostanou do Prahy. (Interní zdroje Obecního úřadu Červený Újezd, 2023)

3.5.5.4 Obchody, služby

V obci jsou k dispozici dva menší obchody s potravinami. Lidé ale mohou potraviny nakupovat v nedaleké obci Unhošť, kde se nacházejí 3 velké řetězce. Dále je v obci místní řeznictví U Fišerů a Restaurace Sokolovna a Restaurace Krčma, která se nachází v areálu Hradu. Do katastrálního území spadá také odlehlá hospoda Zátíší v Hájku, kterou navštěvují zejména projíždějící cyklisté. (Interní zdroje Obecního úřadu Červený Újezd, 2023)

3.5.5.5 Kultura a sport v obci

V obci Červený Újezd je k dispozici několik možností, jak se mohou obyvatelé aktivně podílet na kulturním a sportovním dění. Centrem kultury a sportu je historická budova Sokola, která byla postavena svépomocí občanů v roce 1936 a po revoluci v roce 1989 následně zrekonstruována. Tradičně se zde konají kulturní akce jako jsou taneční zábavy, plesy nebo zahájení adventu. U budovy Sokola je také dětské hřiště a antukové hřiště na nohejbal a tenis. Společenské akce se pořádají i v budově obecního úřadu v zasedací místnosti. Kromě toho se v prostorách obecního úřadu nachází knihovna, která slouží místním obyvatelům obce. (Interní zdroje Obecního úřadu Červený Újezd, 2023)

V obci se nachází fotbalové hřiště, kde se pravidelně konají fotbalové zápasy T.J. Sokol Červený Újezd. Roku 2019 bylo postaveno nové víceúčelové hřiště, které se nachází naproti fotbalovému hřišti. Toto hřiště je vhodné pro různé sportovní aktivity, včetně míčových her, volejbalu, basketbalu, nohejbalu, florbalu a dalších. (Interní zdroje Obecního úřadu Červený Újezd, 2023)

V obci existují tři aktivní spolky: Svaz zahrádkářů, který sdružuje zahrádkáře z okolních vesnic, Myslivecké sdružení Červený Újezd Ptice a sportovní organizace T.J. Sokol Červený Újezd. (Interní zdroje Obecního úřadu Červený Újezd, 2023)

3.6 Komunální volby v obci Červený Újezd

3.6.1 Volby do zastupitelstva obce v letech 2014, 2018 a 2022

V obci Červený Újezd můžeme sledovat každé volební období stejný počet zastupitelů zvolených do zastupitelstva obce. Počet zastupitelů se nezměnil od roku 1990 a stále čítá 9 osob. Obec tvoří jeden volební obvod. Tento volební obvod zahrnuje, vzhledem k velikosti, celou obec a má pouze jeden volební okrsek, což znamená, že všichni občané volí na stejném místě. (ČSÚ, 2022)

3.6.2 Výsledky komunálních voleb 2014

V roce 2014 se konaly volby do zastupitelstev obcí spolu s volbami do třetiny Senátu ve dnech 10. a 11. října. (Volby do zastupitelstev obcí, 2014)

Volebním právem v roce 2014 v obci Červený Újezd disponovalo 842 občanů z celkového počtu 1089. K volebním urnám v těchto dnech přišlo 49,05 % z nich, tedy 413 voličů. V porovnání s celorepublikovým průměrem volební účasti, který byl 44,42 % vidíme, že občanská participace v obci Červený Újezd byla nadprůměrná o skoro 5 %.

Tabulka 3 Počet obdržených hlasů v komunálních volbách 2014

Název kandidátní listiny	Absolutní počet hlasů	Počet hlasů (%)	Počet získaných mandátů
ZA ROZVOJ OBCE	2891	84,73	8
KSČM	521	15,27	1

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

Jak naznačuje tabulka 3, vítězem voleb se s výrazným náskokem stalo sdružení ZA ROZVOJ OBCE s absolutním počtem obdržených hlasů 2891, což bylo v procentuálním vyjádření 84,73 % hlasů ze všech odevzdaných. Sdružení tudíž obsadilo 8 mandátů v

zastupitelstvu. Zbylý jeden mandát připadl kandidátovi za KSČM. Strana KSČM od svých voličů obdržela přesně 521 preferenčních hlasů. (webové stránky obce Červený Újezd)

Na prvním místě ze zvolených zastupitelů byl kandidát za sdružení ZA ROZVOJ OBCE, které získal nejvyšší počet preferenčních hlasů, konkrétně 348 hlasů. V pořadí druhým zvoleným zastupitelem byl bez posunu na kandidátní listině uvolen zastupitel s počtem 1 107 preferenčních hlasů. Ostatní členové tohoto sdružení byli zvoleni podle stejného pořadí, jaké mají uvedeno na kandidátní listině, jelikož nikdo z nich nepřekonal hranici 353,1 hlasů pro změnu pořadí kandidáta. Je důležité uvést, že všichni kandidáti, kteří získali mandáty v tomto sdružení, nebyli členy žádné politické strany. Vítězné sdružení zahrnovalo osm zastupitelů, z nichž čtyři byli muži a čtyři ženy. Průměrný věk zvolených zastupitelů byl 49,4 let. (webové stránky obce Červený Újezd)

Na druhém místě se s 15,27 % hlasy umístila KSČM se ziskem 1 mandát. Ostatních 8 kandidátů se do křesel zastupitelstva obce nedostalo. Jediným zvoleným zastupitelem za tuto stranu se stal kandidát s 96 hlasy. Tento kandidát překvapivě přeskočil až ze 4. místa kandidátní listiny, a to díky tomu, že překročil hranici 62,7 hlasů pro změnu v pořadí. Kandidát za KSČM uvedený na prvním místě kandidátní listiny získal o 19 hlasů méně, tedy 77 hlasů od voličů, což nestačilo k získání mandátu. Zvoleným zastupitelem byl muž ve věku 66 let s vysokoškolským vzděláním a politickou příslušností ke KSČM. (webové stránky obce Červený Újezd)

Průměrný věk všech zvolených zastupitelů v roce 2014 činil 51,3 let. Nejstaršímu zastupiteli bylo 66 let a nejmladšímu 38 let. Převažovali muži s 5 mandáty nad ženami se 4. Pouze 4 členové nového zastupitelstva nedisponovali žádným vysokoškolským titulem. Všichni zastupitelé s výjimkou jednoho jsou bez politické příslušnosti. (webové stránky obce Červený Újezd)

Zastupitelstvo obce zvolilo starostou už podruhé v řadě ve svých 53 letech pana Václava Ladmana, který kandidoval za vítězné sdružení ZA ROZVOJ OBCE. Václav Ladman kandiduje za toto sdružení od roku 2006 a od roku 2010 je uveden jako první na kandidátní listině. (webové stránky obce Červený Újezd)

3.6.3 Výsledky komunálních voleb 2018

V roce 2018 se otevřely volební místnosti ve dnech 5. a 6. října. Voliči tak mohli vybírat členy do zastupitelstev obcí, do Zastupitelstva města Prahy a zastupitelstev pražských městských částí. (webové stránky obce Červený Újezd)

Jak je znázorněno na grafu 1 v podkapitole Volební účast, v těchto volbách bylo dosaženo historicky nejnižší volební účasti v obci Červený újezd, a to pouze úrovně 31,8 %, což byl pokles oproti minulým volbám o 17,3 %. Z celkového počtu 1276 obyvatel disponovalo volebním oprávněním 1016 občanů, ovšem k volebním urnám přišlo pouze 323 z nich.

Oproti tomu v ostatních obcích České republiky byla celková volební účast v komunálních volbách 47,3 %. Možný důvod nižší volební účasti mohl být zapříčiněn faktem, že voliči měli na výběr pouze z jedné kandidátní listiny. Ta byla sestavena z kandidátů za sdružení ZA ROZVOJ OBCE.

Tabulka 4 Počet obdržených hlasů v komunálních volbách 2018

Název kandidátní listiny	Absolutní počet hlasů	Počet hlasů (%)	Počet získaných mandátů
ZA ROZVOJ OBCE	1989	100,00	9

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

Z tabulky 4 výše uvedené, je patrné, že v roce 2018 se o přízeň voličů ucházelo pouze jedno politické sdružení, což je rozdíl oproti předchozím volbám v roce 2014, kdy kandidovala minimálně dvě sdružení. K této situaci v minulosti obce ještě nikdy předtím nedošlo.

Od roku 1990, tedy od doby, kdy obec poprvé pořádala volby, KSČM nekandidovala do voleb. Vítězným se tedy stalo sdružení ZA ROZVOJ OBCE. Sdružení získalo od voličů 1989 preferenčních hlasů, a tím pádem 100 % všech hlasů. Všech devět kandidátů se tím pádem dostalo do zastupitelstva obce.

Všichni zvolení zastupitelé, kteří získali svůj mandát, byli bez politické příslušnosti. Šest z devíti zastupitelů, kteří se v těchto volbách dostali do zastupitelstva, získalo svůj mandát v minulých volbách za tento politický subjekt a lze tedy říci, že jej v roce 2018 úspěšně obhájili. Jen dva zastupitelé z tohoto sdružení jsou držitelé vysokoškolského titulu, což představuje pokles v porovnání s minulými volbami. Stejně jako v minulém období i tentokrát se do zastupitelstva obce dostaly 4 ženy a 5 mužů. Průměrný věk zvolených zastupitelů klesl na 50,5 let oproti roku 2014, kdy byl 51,3 let. Nejstarší zastupitel je ve věku 59 let, zatímco dva nejmladší zastupitelé jsou ve věku 42 let. Žádný z kandidátů nedosáhl počtu hlasů, který by mu umožnil přeskočit v kandidátní listině jiného kandidáta, a tak byli všichni zvoleni v pořadí, v jakém byli na seznamu kandidátů. (webové stránky obce Červený Újezd)

Pan Václav Ladman obhájil pozici starosty již potřetí v řadě a stal se neúspěšnějším kandidátem s celkovým počtem 245 preferenčních hlasů. Na začátku jeho třetího volebního období na postu starosty mu bylo 57 let. (webové stránky obce Červený Újezd)

3.6.4 Výsledky komunálních voleb 2022

Poslední dosud konané volby do zastupitelstev obcí se v České republice uskutečnily v pátek 23. září a v sobotu 24. září 2022. Termín těchto voleb byl spojen s prvním kolem voleb do třetiny Senátu. (webové stránky obce Červený Újezd)

Celkem k volebním urnám přišlo v těchto dnech 3 798 547 voličů, tedy 46,07 %. Volební účast v roce 2022 přesáhla tu za minulé období o 14,28 %. Naposledy byla vyšší volební účast před 8 lety.

V obci Červený Újezd byla tentokrát volební účast vyšší než volební účast za celou republiku. Převýšila ji o 18,29 %, a dosáhla tak 64,36 %. Do volební místnosti přišlo 717 voličů z 1 114, kteří byli na volebním seznamu a odevzdali 6 150 platných hlasů. (webové stránky obce Červený Újezd)

Tabulka 5 Počet obdržených hlasů v komunálních volbách 2022

Název kandidátní listiny	Absolutní počet hlasů	Počet hlasů (%)	Počet získaných mandátů
SOUSEDÉ 2021	1442	23,45	2
ZA ROZVOJ OBCE	4708	76,55	7

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

Jak znázorňuje tabulka 5, v posledních komunálních volbách v obci přibyla jedna nová kandidátní listina. Nese název SOUSEDÉ 2021. Toto sdružení je sestavené z nezávislých kandidátů a jak název napovídá, vzniklo v roce 2021.

Obě sdružení uvedená v tabulce, SOUSEDÉ 2021 a ZA ROZVOJ OBCE, obsadily své kandidátní listiny maximálním počtem členů, tedy 9.

První místo díky 4 708 preferenčním hlasům obsadilo jako už po několikáté v řadě sdružení ZA ROZVOJ OBCE. V zastupitelstvu obce obsadil tento subjekt většinu mandátů, tedy 7. Oproti předešlým rokům obsadily ženy z tohoto sdružení pouze dva mandáty a zbylých 5 mandátů získali muži. Průměrný věk zvolených členů je 52,7 let. Vysokoškolským titulem disponuje z tohoto sdružení už pouze jeden člen, a to žena ve věku 46 let, která obhájila post zastupitelky už po čtvrté v řadě. Do zastupitelstva se dostal ze sedmého místa jeden nový kandidát za tento subjekt. Hranici pro změnu pořadí kandidáta nepřekročil žádný ze členů. Stejně jako předešlé roky zůstávají kandidáti z tohoto sdružení bez politické příslušnosti.

Do zastupitelstva obce se podařilo dostat i nově vzniklému sdružení SOUSEDÉ 2021. Tento subjekt získal od svých voličů celkově 23,45 % hlasů, tím pádem obsadil v zastupitelstvu obce hned dvě místa. Kandidáti poskočili z 2. a 3. místa díky hranici pro změnu pořadí, která činila 176 preferenčních hlasů. Kandidát na druhém místě kandidátní listiny získal první místo se 185 voličskými hlasy a kandidátka ze třetího místa skončila na druhém místě se 178 získanými hlasy. Kandidátka, která byla uvedena na prvním místě kandidátní listiny, získala pouhých 171 hlasů, což je méně než kandidát umístěný na 6. místě se 173 hlasy. Průměrná věková hranice zvolených členů tohoto sdružení byla 43 let. Nejstarším členem tohoto subjektu, který získal mandát, je 45letá žena a nejmladším 41letý

muž. Oba zvolení kandidáti disponují vysokoškolským titulem. (webové stránky obce Červený Újezd)

Celkově v zastupitelstvu tvořili většinu muži, kteří obsadili 6 zastupitelských křesel, oproti 3 ženám. Průměrný věk členů zastupitelstva oproti minulému volebnímu období nepatrně vzrostl na 50,6 let. Všichni kandidáti, stejně jako v roce 2018, byli bez politické příslušnosti. Oproti minulému období přibyl jeden člen s vysokoškolským titulem, a proto celkově činí počet zastupitelů s vysokoškolským titulem 3 členy.

Starostou byl opět zvolen pan Václav Ladman, který tento mandát vykonává už 4. volební období. Přestože ze zvolených zastupitelů nezískal nejvyšší počet preferenčních hlasů.

3.7 Analýza komunálních voleb

S ohledem na nízký počet zvolených členů do zastupitelstva se analýza komunálních voleb zaměřuje více na kandidáty do zastupitelstva pro rozšíření analyzovaného vzorku.

3.7.1 Volební účast

Graf 4 znázorňuje vývoj volební účasti od roku 1990, kdy byla volební účast historicky nejvyšší za všechny konané komunální volby. Bylo to způsobeno občanským zapálením do místní politiky a radost ze změny politiky po roce 1989. V následujících letech volební účast pomalu klesala a lidé tak plně nevyužívali nástroje demokracie mezi které patří svobodné volby. (rozhovor č. 2)

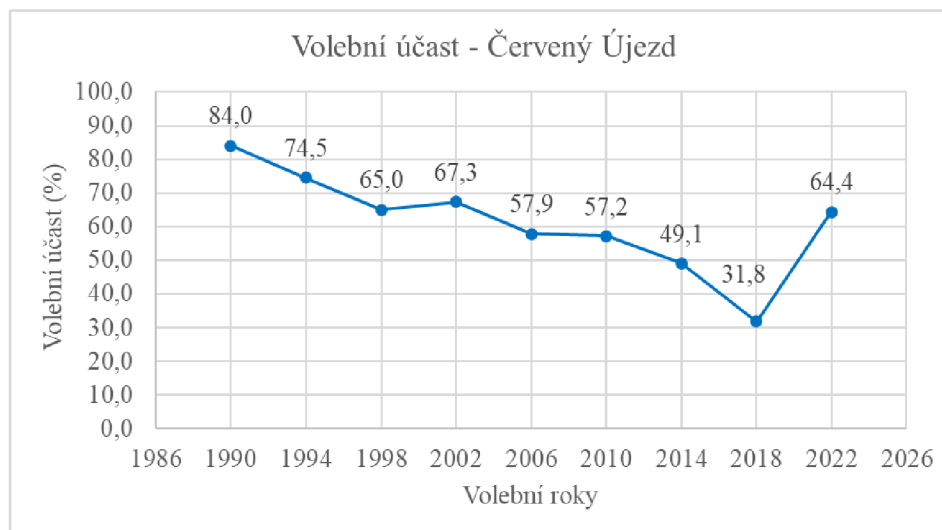
Vývoj za sledované období od roku 2014–2022 zaznamenal velký propad volební účasti v roce 2018 a naopak vysokou účast v roce 2022. V roce 2014 byli občané motivováni k účasti ve volbách s cílem odstranit KSČM z posledních zastupitelských mandátů a zároveň podpořit sdružení, které by bylo schopné vést obec k dalšímu rozvoji. (rozhovor č. 3)

Rokem 2018 se potvrdilo, že pokud v obci nejsou minimálně 2 subjekty, které by proti sobě soupeřily ve volbách, občané nemají důvod, proč k volbám přijít. Volební účast se pohybovala na 31,8 %, tedy nejnižší volební účast, kterou kdy obec zaznamenala. Na výběr

měli občané zjedné kandidátní listiny ZA ROZVOJ OBCE, v jejímž čele byl uveden současný starosta obce, který už byl ve funkci třetí volební období. Občané nepředpokládali, že by svým hlasem mohli dosáhnout jakékoliv změny. (rozhovor č. 1-3)

V roce 2022 lze sledovat náhlý nárůst voličské účasti na 64,4 %. Vyšší hodnoty bylo naposledy dosaženo ve volbách roku 2002. Zájem o volby byl zapříčiněn nově vzniklou kandidátní listinou SOUSEDÉ 2021 a tedy možností výběru voličů mezi dvěma sdruženími. Sdružení ZA ROZVOJ OBCE se snažilo motivovat občany k účasti ve volbách, a tak získat dostatek hlasů k udržení svých mandátů v zastupitelstvu. Naproti tomu SOUSEDÉ 2021 usilovali o získání pozice alespoň v opozici.

Graf 4 Volební účast v obci od roku 1990–2022

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

3.7.2 Volební kampaň

V malých obcích význam volebních kampaní není moc velký, potvrdili to i zastupitelé obce. Občané obce sází na svou zkušenost se zastupiteli z předešlých let a a osobní sympatie. Důležitou roli hrají také politicky aktivní lidé, kteří ovlivňují danou komunitu ve prospěch určitého sdružení a mají osobní vazby s voliči. Proto sdružení nezávislých kandidátů nevynakládá velké finanční prostředky na reklamní kampaně, jako tomu je u velkých politických stran, ale snaží se co nejvíce komunikovat s občany.

Ve volebních obdobích 2014 a 2018 volební kampaň spočívala pouze v komunikaci s občany, a to ze strany obou kandidujících subjektů. Změna nastala v komunálních volbách 2022, kdy obě sdružení v obci využilo ke své propagaci rozdávaní volebních brožur občanům obce do poštovních schránek. Brožura v obou případech obsahovala stručný přehled kandidujících členů a volební program, který se jak říká jeden ze zastupitelů až podezřele shodoval. Důvodem, téměř identického volebního programu bylo to, že v malé obci sdílí většina občanů podobné obavy a problémy, což vede k tomu, že sdružení vycházejí z podobných priorit. Nově vzniklé sdružení oproti svým soupeřům využilo i setkání s občany, na kterém byl prezentován volební program sdružení. (rozhovor č. 1-5)

3.7.3 Sociodemografická charakteristika kandidátů a zastupitelů

3.7.3.1 Věková struktura

Průměrný věk kandidátů v obci, který je znázorněn v tabulce 6, se ve sledovaných volebních obdobích postupně snižuje. Oproti tomu celorepublikový průměrný věk kandidátů se zvyšuje.

Přesto došlo v roce 2014 k situaci, kdy byl průměrný věk kandidátů v celé České republice nižší než v obci Červený Újezd. Důvodem byl vysoký počet kandidátů v kategorii 60 a více let, kterou z většiny naplnili kandidáti za KSČM. Průměrný věk všech kandidátů za stranu KSČM činil 61,44 let. Tento fakt ovlivnil celkový vyšší průměrný věk všech kandidátů do obecního zastupitelstva.

V roce 2018 v porovnání s rokem 2014 došlo k poklesu průměrného věku kandidátů v obci o 4,2 let tedy na 50,4 let. Celorepublikově věk kandidátů v průměru dosahoval 47 let. V tomto roce nekandidoval v obci nikdo starší 60 let a je to zapříčiněno tím, že se na volebním lístku neobjevila strana KSČM, která navyšovala průměrný věk kandidátů.

Počet kandidátů ve věku 30-49 let ve volbách do zastupitelstev obcí 2022 rapidně vzrostl oproti předešlým volebním rokům. Na druhou stranu se v tomto roce objevili 3 kandidáti v nejstarší kategorii. To ovšem vliv na celkový průměrný věk nemělo, neboť byl nejnižší za všechny sledované období. Dokonce se poprvé dostala tato hodnota pod průměrný věk kandidátů za celé území České republiky. (ČSÚ, 2022)

Tabulka 6 Vývoj věkové struktury kandidátů do obecního zastupitelstva

Vývoj věkové struktury kandidátů							
Rok	18-29	30-39	40-49	50-59	60 a více	Průměrný věk (obec)	Průměrný věk (ČR)
2014	0	2	3	5	8	54,6	45,9
2018	0	0	4	5	0	50,4	47,0
2022	0	3	10	2	3	46,7	47,5

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

Celkově trend věkového průměru v obci klesá oproti celostátnímu, který má opačnou tendenci. Je to způsobeno výrazným vzestupem zájmu uchazečů, kteří jsou mladší 50 let. Výrazný dopad na celkový průměrný věk všech kandidátů má nová kandidátní listina SOUSEDÉ 2021, jejíž průměrný věk je 41,56. (ČSÚ, 2022)

3.7.3.2 Pohlaví kandidátů

V komunálních volbách obce Červený Újezd nevěnují voliči při hlasování vysokou pozornost pohlaví kandidátů, jak dokazuje tabulka 7. Za sledované roky 2014 a 2018 je podíl žen a mužů v zastupitelstvu vcelku vyrovnaný. V tabulce 7 je pozorovatelná změna, která nastala v roce 2022, kdy pouze 33,3 % členů zasedajících v obecním zastupitelstvu byly ženy. Pokud se jedná o kandidáty do zastupitelstva převládá kandidatura mužů nad ženami. (Rozhovor č. 1)

Tabulka 7 Podíl kandidujících a zvolených žen a mužů

Podíl kandidujících a zvolených žen a mužů				
Rok	Muži	Ženy	Muži	Ženy
	Kandidující		Zvolení	
2014	66,7%	33,3%	55,6%	44,4%
2018	55,6%	44,4%	55,6%	44,4%
2022	61,1%	38,9%	66,7%	33,3%

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

3.7.3.3 Stranická příslušnost

Význam kandidátů se stranickou příslušností je v malých obcích velmi nízký. Tabulka 8 ukazuje klesající počet straníků mezi kandidáty i zastupiteli v obci. V roce 2014 se v komunálních volbách v obci kandidáti s politickou příslušností objevili pouze díky volební

straně KSČM a tvořili 50 % z celkového počtu kandidátů. Následující roky se v obci nevyskytoval žádný kandidát s politickou příslušností.

Tabulka 8 Stranická příslušnost kandidátů a zastupitelů v obci

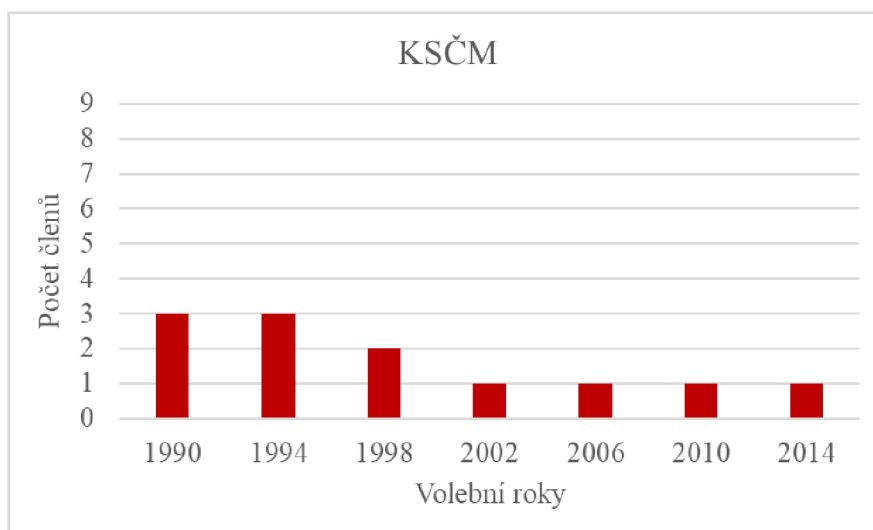
Kandidáti a zastupitelé se stranickou příslušností v obci		
Rok	Kandidáti	Zastupitelé
2014	9	1
2018	0	0
2022	0	0

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

3.7.4 Stabilita složení zastupitelstva obce

Nejvýraznějším subjektem v obci Červený Újezd je sdružení ZA ROZVOJ OBCE, které získalo pro své zastupitele většinu křesel ve všech sledovaných obdobích. Parlamentní politické strany se v obci až na KSČM nevyskytují. KSČM však neměla v zastupitelstvu významný podíl zastoupení podle grafu 5. V oblasti personálního složení zastupitelstva nedochází během sledovaných období k významným změnám, vždy se jedná o obměnu nejvíce tří členů z devítičlenného zastupitelstva obce.

Graf 5 Vývoj počtu členů za KSČM v zastupitelstvu

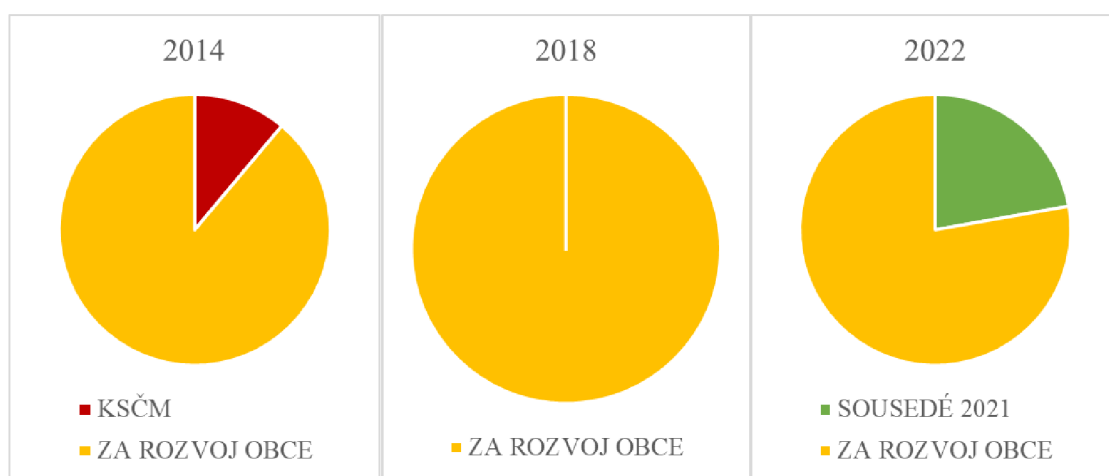

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

Jak zachycuje graf 6, v roce 2014 mělo zastupitelstvo obce 1 člena zastupujícího Komunistickou stranu Čech a Moravy a 8 členů, kteří reprezentovali sdružení ZA ROZVOJ OBCE. V komunálních volbách roku 2014 kandidovala do voleb KSČM naposled.

V komunálních volbách v roce 2018 zvítězilo sdružení ZA ROZVOJ OBCE, neboť nemělo žádného protikandidáta. Uvnitř sdružení došlo k obměně tří členů a ostatní zastupitelé svou funkci obhájili.

Graf 6 Složení zastupitelstva obce 2014, 2018, 2022

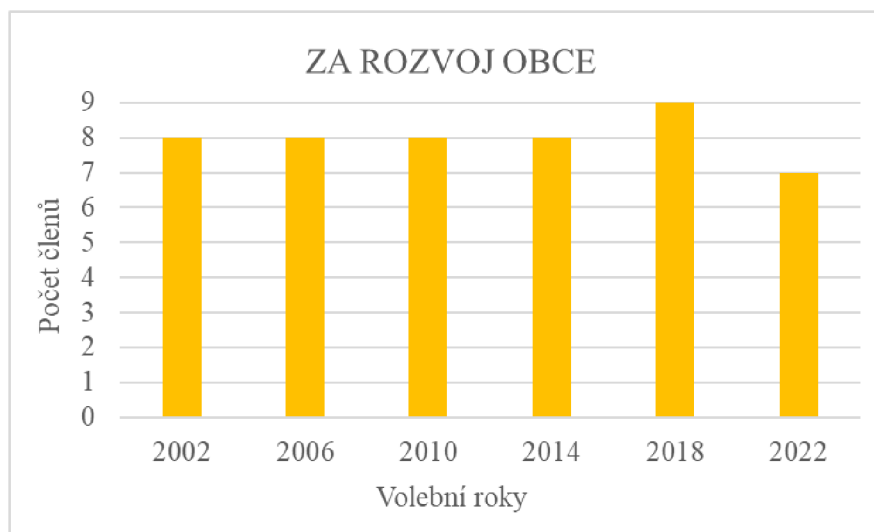

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

I přes to, že je z grafu 7 zřejmé, jak silnou pozici má sdružení ZA ROZVOJ OBCE, které kandiduje ve volbách od roku 2002, se ve volbách 2022 pokusilo kandidovat nové sdružení SOUSEDÉ 2021. Sdružení získalo v zastupitelstvu obce 2 mandáty. Výsledky dokazují stabilní pozici sdružení ZA ROZVOJ OBCE napříč sledovanými obdobími. (Rozhovor č. 2)

Graf 7 Vývoj počtu členů za sdružení ZA ROZVOJ OBCE v zastupitelstvu

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

3.7.4.1 Preferenční hlasování

Preferenční hlasy umožňují přesunout kandidáta na kandidátní listině na významnější pozici, než na které byl původně umístěn. V roce 2014 se tak dostal do zastupitelstva obce kandidát za KSČM. Díky překročení hranice pro změnu pořadí kandidáta se ze 4. místa kandidátní listiny s 96 hlasy posunul kandidát KSČM na první místo, a tak získal mandát zastupitele. Ze sdružení ZA ROZVOJ OBCE se proto do zastupitelstva nedostal kandidát na posledním místě kandidátní listiny. (ČSÚ, 2022)

V roce 2018 nedošlo k žádnému posunu kandidáta na kandidátní listině ZA ROZVOJ OBCE a počet hlasů odpovídal umístění kandidáta. (ČSÚ, 2022)

V komunálních volbách 2022 kandidovala dvě sdružení, z čehož jedno sdružení kandidovalo do voleb poprvé. Přestože byla kandidátní listina SOUSEDÉ 2021 složená z větší části novými občany obce byli zvoleni členové, kteří žijí v této obci již dlouhá léta a mají v ní známé jméno. Toto sdružení získalo dva mandáty v zastupitelstvu. První mandát získal kandidát Ing. Michal Jonáš, který se z druhého místa kandidátní listiny posunul na první a to se 185 hlasy. Za ním se umístila kandidátka Ing. Vlasta Bauerová, která díky 178 hlasům přeskočila ze 3. místa o jedno výše. Hranice pro změnu kandidáta činila 176 hlasů. Sdružení ZA ROZVOJ OBCE přišlo o dva mandáty. (rozhovor č. 2)

3.7.5 Orgány obce

3.7.5.1 Organizační struktura obce

Na obrázku 4 je znázorněna organizační struktura obce, kde nejdůležitějším orgánem je zastupitelstvo, které je složeno v obci Červený Újezd z 9 členů. V této obci se nezřizuje rada obce, ale jsou zde 2 výbory, kontrolní a finanční, a jedna kulturní a sociální komise. Obecní úřad tvoří starosta obce, místostarosta a zaměstnanci obce. (rozhovor č. 5)

Obrázek 5 Organizační struktura obce

Zdroj: vlastní zpracování, rozhovor č. 1

3.7.5.2 Zastupitelstvo obce

Během sledovaných období byla sestava devítičlenného zastupitelstva obce relativně stabilní, avšak v roce 2018 proběhla výměna tří zastupitelů, následně v roce 2022 došlo ke další výměně tří zastupitelů. V obou případech však nedošlo k výrazné změně nejdůležitějších politických aktérů v obci. Politickými aktéry se rozumí osoby, které zasedají v zastupitelstvu obce již po dobu alespoň tří volebních období a současně jsou členy politického sdružení, které drží vládnoucí postavení v této obci. Jedná se o současného starostu Václava Ladmana, místostarostu Jana Brabce a předsedkyni finančního výboru Mgr. Marcelu Svobodovou. (rozhovor č. 3)

Zasedání zastupitelstva obce se koná jednou za měsíc. Program na zasedání vytváří starosta obce pan Václav Ladman. V průběhu zasedání zastupitelstva se probírají jednotlivé body programu, o kterých zastupitelé hlasují. Zasedání je veřejné, tudíž se ho mohou zúčastnit jak občané obce, tak hosté. Ze zasedání je pořízen záznam, který podepisuje starosta obce (příp. místostarosta) spolu s určenými ověřovateli. (rozhovor č. 2)

Při současném složení zastupitelstva obce má vládnoucí sdružení silnou pozici a dokáže prosadit své návrhy. Nicméně, není to tak, že by vždy jednomyslně přehlasovalo opoziční zastupitele ze subjektu SOUSEDÉ 2021. Většina členů opozičního sdružení se většinou shoduje s hlasováním vládnoucího sdružení a podporuje tak prospěch obce, aniž by se snažili jít proti nim.

Vládnoucí subjekt ZA ROZVOJ OBCE si cení pozitivní spolupráce mezi členy zastupitelstva. Každý zastupitel má možnost prezentovat své návrhy na zasedání zastupitelstva. V obci Červený Újezd nelze hovořit o politické soutěži, neboť je důležitější jednat vždy ku prospěchu obce. Politická příslušnost členů zastupitelstva tak v tomto prostředí nehraje velkou roli v porovnání s osobními vztahy.

Většina členů vládnoucího subjektu má shodné názory na probíraná témata, což je podporováno přátelskými vztahy mezi nimi. Před každým zasedáním probíhá schůze vládnoucího sdružení, na které se diskutuje o případných argumentech, které by mohly být předloženy opozici.

Jako úspěšné považuje zastupitelstvo obce pod vedením starosty Václava Ladmana dosavadní hospodaření s finančními prostředky obce v porovnání s předchozími lety, kdy byla obec zadlužená. Zastupitelstvo obce v průběhu tří sledovaných období dosáhlo dalších úspěchů v podobě zvelebování obce, což zahrnovalo například opravy silnic, výstavbu nových chodníků, rozšíření mateřské školy v Červeném Újezdě a opravy rybníků. (rozhovor č. 1-3)

3.7.5.3 Starosta a místostarosta obce

Současným starostou obce je pan Václav Ladman ze sdružení ZA ROZVOJ OBCE. Svou funkci vykonává jako uvolněný starosta. Na tento post byl zvolen už počtvrté v řadě. Poprvé se ujal funkce ve volbách v roce 2010, kdy byl umístěn na první místo kandidátní listiny. Nahradil ve funkci bývalého starostou pana Vladimíra Pacovského. Důvodů, proč

byl zvolen pan Václav Ladman starostou i ve volbách v roce 2022 je hned několik. Podle jednoho ze zastupitelů není ve sdružení jiný kandidát, který by měl ambice na tuto funkci, zároveň je potřeba říci, že se jedná o funkci uvolněného starosty a není mnoho kandidátů, kteří by byli ochotni odejít ze svého zaměstnání. Dalším důležitým faktem je, že pan Václav Ladman má potřebné zkušenosti a zná osobně většinu občanů obce. Zkušenosti sbíral už od roku 2006, kdy byl poprvé zvolen členem zastupitelstva obce.

V obci není zřízena rada obce, proto vykonává její pravomoci starosta. Starostu v době jeho nepřítomnosti zastupuje místostarosta obce pan Jan Brabec, který tuto funkci vykonává už třetí volební období. Podle jeho slov patří mezi jeho úkoly například projednávání určitých záležitostí s panem starostou, přípravy smluvních ujednání, přípravy kulturních a společenských akcí i jednání s občany při řešení jejich stížností dále účast na výběrových řízeních nebo jednání s developery. (rozhovor č. 1-5)

3.7.5.4 Výbory a komise

3.7.5.4.1 Finanční výbor

V obci se koná schůze finančního výboru operativně podle potřeby. Účastní se ho předsedkyně Mgr. Marcela Svobodová a další členové jimiž jsou Ing. Michal Jonáš, Roman Marek.

Zastupitelka Mgr. Marcela Svobodová je členkou finančního výboru již čtvrté volební období. Zastupitelstvo obce je zodpovědné za rozpočet obce a v současné době hospodaří se schodkovým rozpočtem, jenž je financován z finančních úspor z předchozích let. (rozhovor č. 5)

3.7.5.4.2 Kontrolní výbor

Kontrolní výbor zasedá dle potřeby ve složení předsedy výboru Vojtěcha Fogla a dalších členů Ing. Vlasta Bauerové a Miloše Pospíšila.

Výbor provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce. Dále také kontroluje plnění usnesení jednání zastupitelstva. (rozhovor č. 3)

3.7.5.4.3 kulturní a sociální komise

Kulturní a sociální komise se běžně schází dle potřeby podle pořádaných akcí ve složení předsedkyně Kateřiny Ležalové a dalších dvou členů, kteří nejsou členy zastupitelstva obce.

Komise zpracovává a vydává zpravodaj obce, připravuje kulturní akce, přispívá na organizaci sportovních akcí a stará se o kulturní život v obci. (rozhovor č. 4)

3.8 Rozbor vedených rozhovorů

3.8.1 Rozbor rozhovorů s místostarostou a zastupiteli obce

Z rozhovoru se současným místostarostou vyplynulo, že do komunální politiky vstoupil po oslovení nynějším starostou obce. Dle jeho slov má v obci přízeň občanů a vždy se zajímal o místní politické dění. Mezi kandidáty za sdružení ZA ROZVOJ OBCE se objevil poprvé v komunálních volbách 2014. Ostatní zastupitelé byli buď také navrženi starostou obce nebo je oslovil člen zastupitelstva, který chtěl nahradit

Jako úspěch ve své kandidatuře hodnotí zvolení místostarostou v roce 2018. Přestože o post místostarosty sám nikdy neusiloval, byl jím zvolen ve své druhé volební kandidatuře. Důkazem přízně občanů je počet získaných preferenčních hlasů, který se s každým volebním obdobím zvyšuje. Za další úspěch považuje prosazení návrhu na vybudování víceúčelového hřiště, za které bojoval a vyřizoval dotační programy pro realizaci. Ohledně kandidatury v příštích komunálních volbách se pan místostarosta vyjádřil negativně.

Zastupitelé za sdružení ZA ROZVOJ OBCE přikládají úspěchy rozvoje obce zkušeným aktérům, kteří obec spravují.

Členové sdružení ZA ROZVOJ OBCE se shodují, že opoziční sdružení přichází někdy s nerealizovatelnými projekty jako například výstavba domova pro seniory. Přitom není dostatečná kapacita pro děti zákonem školou povinné, což by měla být priorita.

V rozhovoru se také hovoří o dalších plánovaných projektech jako rozšíření mateřské školy nebo oprava komunikací v obci. Problémem opravy komunikací ale často bývají pozemky v soukromém vlastnictví.

Ohledně hospodaření obce s finančními prostředky se pan místostarosta vyjádřil kladně, neboť podporuje dosavadní postupy obce. Zdůrazňuje také, že současný starosta

obce přebíral obec s dluhy a dnes se objevují na bankovním účtě kladné hodnoty finančních prostředků.

Závěr

Obec Červený Újezd se nachází v blízkosti hlavního města Prahy a dalších větších měst. I když sama obec nemá rozvinutou občanskou vybavenost, vzhledem k blízkosti velkých měst a dobré dopravní dostupnosti se potýká s růstem počtu obyvatel, zejména mladých rodin, což je patrné z vysokého počtu obyvatel věkové kategorie 15–64 let.

Volební výsledky do zastupitelstva obce v letech 2014, 2018 a 2022 prozrazují, že v obci účinkuje stabilně pouze jedno sdružení. Jedná se o sdružení ZA ROZVOJ OBCE, které je nejsilnějším subjektem v obci a z jeho členů byl doposud volen starosta obce. V obci se v současnosti neobjevuje žádná politická strana a zastupitelstvo obce se skládá z nezávislých kandidátů bez politické příslušnosti.

S nárůstem počtu nových obyvatel se zvýšil zájem o místní politiku. Potvrzuje to rostoucí volební účast nebo také vyšší návštěvnost na zasedáních zastupitelstva obce. Důkazem je také nově vzniklé sdružení SOUSEDÉ 2021, které kandidovalo do komunálních voleb v roce 2022. V zastupitelstvu obce působí jako opoziční subjekt a skládá se z nezávislých kandidátů.

Sdružení SOUSEDÉ 2021 vzniklo mimo jiné kvůli názorovým neshodám mezi starousedlíky a nově nastehovanými občany. Jde především o neshody ohledně plánovaných projektů jako je například určení kapacity pro výstavbu nové základní školy. Dále se jedná o stanovení pořadí plánovaných projektů, tedy stanovení si priorit. Občané ovšem posledními volbami dokázali, že jejich volební preference se stále přiklánějí k stabilnímu subjektu v obci, kterým je sdružení ZA ROZVOJ OBCE.

I přesto, že v komunálních volbách je existence silných osobních vazeb voličů s kandidáty spojená s využíváním preferenčního hlasování, v obci Červený Újezd není hojně využíváno. Rozhodující slovo v obci má zastupitelstvo obce, které je z větší části složené z členů sdružení ZA ROZVOJ OBCE, kteří si vzhledem k silné pozici v zastupitelstvu dokážou prosadit své návrhy. Dalším neopomenutelným aktérem z pohledu zastupitelů je starosta obce, neboť jako jediný svou funkci vykonává jako uvolněný člen.

Současný starosta obce dokázal transformovat zadluženou obec do prosperující rozvojové obce tím, že využil různé dotační programy pro realizaci rozvojových projektů v obci. Díky úsporným opatřením se obci podařilo naspořit dostatek finančních prostředků na financování rozvojových projektů vlastními silami v oblasti rozvoje obce.

Aktuálně se obec zaměřuje na projekty jako je rozšíření mateřské školy, výstavba nové základní školy, oprava komunikací a výstavba nových chodníků.

4 Seznam použitých zdrojů

BALÍK, Stanislav, 2009. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada. Politologie. ISBN 978-80-247-2908-4.

BUBENÍČEK, Václav, 2010. *Lokální modely demokracie v malých obcích ČR*. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, Katedra humanitních věd. Disertační práce.

ČERMÁK, Daniel a Renáta MIKEŠOVÁ, 2018. Starostové, starostky a jejich priority / Mayors and their priorities [online]. 2018. Praha: Sociologický časopis / Czech Sociological Review [cit. 2023-03-11]. ISSN 0038-0288. Dostupné z: https://sreview.soc.cas.cz/artkey/csr-201804-0004_mayors-and-their-priorities.php

ČMEJREK, Jaroslav, ČOPIK, Jan, 2016. *Veřejná správa*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Ekonomická fakulta. ISBN 978-80-7394-578-7.

ČMEJREK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav, ČOPIK, Jan, 2010. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada. Politologie. ISBN 978-80-247-3061-5.

GOUGOU, Florent. The 2008 French Municipal Elections. The Opening and the Sanction. *FRENCH POLITICS*. [online]. December 2008, Vol. 6, Issue 4, p. 395-406. [cit. 2020-03-09]. Dostupný na Web of Science: <<https://www-webofscience.com.infozdroje.czu.cz/wos/woscc/full-record/WOS:000217292000005>>.

HÁJEK, Lukáš, BALÍK, Stanislav, 2020. *Komunální volby v roce 2018*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, Mezinárodní politologický ústav. ISBN 9788021096028

HEGER, Vladimír. 2012. *Komunikace ve veřejné správě*. Praha : Grada Publishing a. s., 2012. ISBN 978-80-247-3779-9.

CHYTILEK, Roman, a další. 2009. *Volební systémy*. Praha : Portál, 2009. ISBN: 978-80-7367-548-6.

JAROŠ, Bronislav a BALÍK, Stanislav. 2018. Nové komunální volby v ČR 2002–2017 : blokující menšiny? *Acta Politologica*. Praha: Univerzita Karlova, 2018, ISSN 1804-1302.

KRUNTORÁDOVÁ, Ilona a JÜPTNER, Petr. 2012. *Finanční aspekty autonomie českých municipalit v postojích politických aktérů*. místo neznámé : Politologický časopis / Czech Journal of Political Science, 2012. ISSN 1211-3247.

KUČERA, Jiří a KUČEROVÁ, Alena. 2021. *Hostivice a okolí od Tuchoměřic po Ořech na starých pohlednicích*. Hostivice : Baron, 2021. ISBN 978-80-88121-52-7.

OCHRANA, František, PAVEL, Jan a VÍTEK, Leoš. 2010. *Veřejný sektor a veřejné finance : financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha : Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3228-2.

Český statistický úřad [online], 2022. [cit. 2023-03-15]. Dostupné z:
<https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112022>

Český statistický úřad [online], 2022. [cit. 2023-03-15]. Dostupné z:
[https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&ds=ds175&katalog=33156&pvo=DEM02&u=v75_VUZE MI 43 532215&str=v75](https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&ds=ds175&katalog=33156&pvo=DEM02&u=v75_VUZE_MI_43_532215&str=v75)

Města a obce [online], 2020. [cit. 2023-03-15]. Dostupné z:
<https://mesta.obce.cz/zsu/vyhledat-2120.htm>

Oficiální web obce Červený Újezd [online], 2009. [cit. 2023-03-15]. Dostupné z:
<https://www.cervenyujezd.com/cerveny-ujezd-fotky-z-obce/gs-1005/p1=68>

Regionální informační servis [online], 2021. [cit. 2023-03-15]. Dostupné z:
<https://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/532215-cerveny-ujezd>

Senát Parlamentu České republiky [online], 2023. [cit. 2023-03-15]. Dostupné z:
https://www.senat.cz/informace/slovník_pojmu.php

Volby do zastupitelstev obcí: Všeobecné volby do zastupitelstev obcí konané na podzim roku 2014, 2014. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2023-03-11]. Dostupné z:
<https://www.mvcr.cz/volby/clanek/vseobecne-volby-do-zastupitelstev-obci-konane-na-podzim-roku-2014.aspx>

Institut politického marketingu. 2013. *Slovník politického marketingu: Skrutinium*. Dostupné na <https://politickymarketing.com/glossary/skrutinium>

4.1 Legislativa

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, ve znění pozdějších předpisů